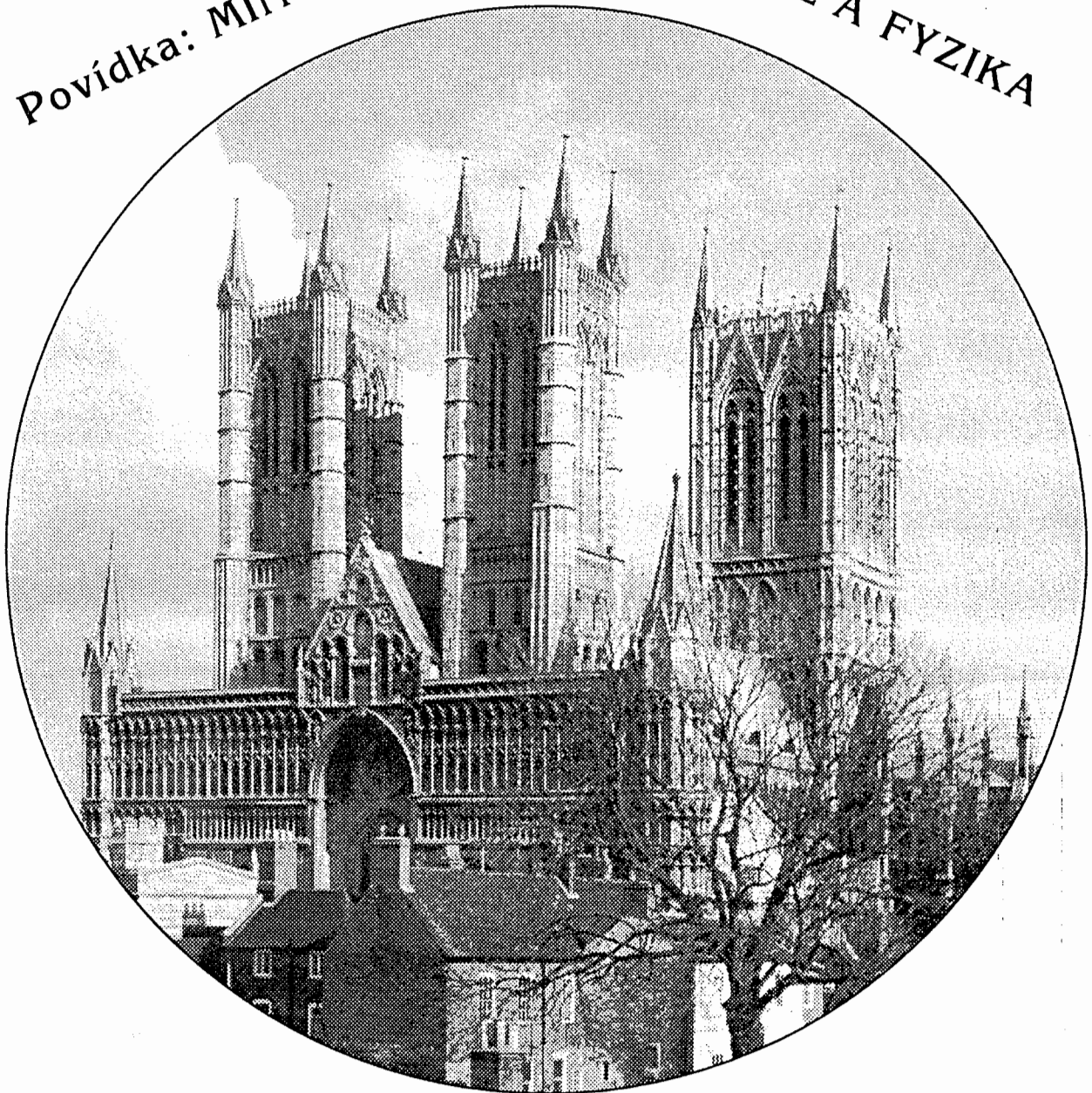

První obnovené
reálné gymnásium
Lindbcrova 3, 180 00 Praha 8

PORGazeen 9

Časopis Prvního Obnoveného Reálného Gymnázia • Ročník II. • Cena 10 Kč

Povídka: MINULOST POUZE PREZENČNĚ MAGIE A FYZIKA

REPORTÁŽE: LINCOLN – Yarborough school
PRAHA – Nad Štolou
SONNENBERG

PORGazeen

Časopis Prvního Obnoveného Reálného Gymnázia • Ročník II. • Cena 10 Kč

9. číslo PORGazeenu (II. ročník)
vychází 10. 4. 1996

Šefredaktor & zástupce šefredaktora
NONE

Redakce tohoto čísla:

Jan Daněk, Petr Kolínský,
Kryštof Kozák, Boris Kubíček,
Přemysl Matějček, Magda Podaná,
Hanka Třeščíková, Jindra Tužilová

Jazyková úprava a korektury:
Magda Podaná, Petra Svobodová

Finanční manažer (Velký klokan):
Petr Kolínský

Grafická úprava:
Martin Šíp

Dvorní ilustrátor:
Igor Teichmann

Dvorní fotograf:
Tomáš II. Třeščík

Cena jednoho výtisku:
10 Kč

Předplatné:
Neposkytuje se z důvodu
nepravidelného vycházení.

Jak přispět do PORGazeenu?

Napište příspěvek a...

1. hodte jej do schránky PORGazeenu
2. pošlete jej označený na adresu školy:
PORG – Lindnerova 3, 180 00 Praha 8
3. předejte jej některému z redaktorů

Autoři dostávají jeden výtisk zdarma!

*Uzávěrka příštího čísla PORGazeenu
(a to bude v pořadí již desátý)
je plánována na 15. 5. 1996*

ANONYMNÍ PŘÍSPĚVKY NEOTISKUJEME!

OBSAH

Úvodník	
Tradice zcestnosti	3
Reportáže	
Gymnázium Nad Štolou	4
Yarborough School	6
Povídka	
Minulost	9
Tvorba	
Knížky pro jednu báseň	10
Kultura	
Literární bařiny	12
Povídka	
Scio, cur pugnem	14
Výlety	
Anglie – Southwell – 1995	16
„Slunečný kopec“ a to kolem	18
Úvaha	
Magie, aneb, kam mne dovedlo studium fyziky	20
Ostatní	
Nabídka výměnného pobytu do Litvy	3

**PORGazeen číslo 9 vychází
za vydatné podpory nadace
OPEN SOCIETY FUND,
od níž redakce dostala grant
na výrobu jednoho ročníku časopisu.
Děkujeme**

Tradice zcestnosti

Dnes je neděle, 13:53 a my si pročítáme úvodníky všech Porgazeenů, abychom věděly, jak má tenhle přibližně vypadat. Asi bychom se v něm měly zmínit o obsahu.

Takže toto číslo vás seznámí především s cizinou. Můžete si přečíst o cizí škole, o cizích prázdninách v cizí zemi, o cizí škole ve stejné cizí zemi, kde byly prožity cizí prázdniny nebo o výletech do cizích měst. Ale aby vám tohle číslo nebylo cizí, jsou v něm obsaženy i vám dobře známé tituly. Povrchní seznámení máme za sebou, tak teď do hloubky. Cizí škola: byla vlastně cizí jen do té doby, než se tam vypravili naši reportéři se všetečnými otázkami. O gymnáziu Nad štolou si můžete přečíst na stránce....

Cizí prázdniny vlastně nejsou tak cizí, protože jsou moje (Hanky). Ale jsou v cizí zemi. V Anglii. Další cizí škola na rozdíl od Štoly nemusela být dobývána našimi reportéry, nýbrž hlava školy přijela sem (sice za jiným účelem, ale to není důležité). Hlavní je, že ta

škola, která je dosud pro vás cizí, pochází z Anglie. Nachází se v městě Lincolnu a jmenuje se Yarborough (Tak, a teď už pro vás není cizí). O výletech do cizích měst toho moc nevíme, tak to si budete muset přečíst bez jakéhokoliv lákadla. Přesto je to určitě super (má pravdu – pozn. Přemek)!

A známé věci: nenechte si ujít další (už šesté) pokračování Literárních bařin od nejmenovaného profesora. Je to Krč. Dále další můj (opět Hančin) příspěvek, který má navodit atmosféru uplynulých Vánoc. A také nepřehlédněte fyzikální úvahu od KáKá.

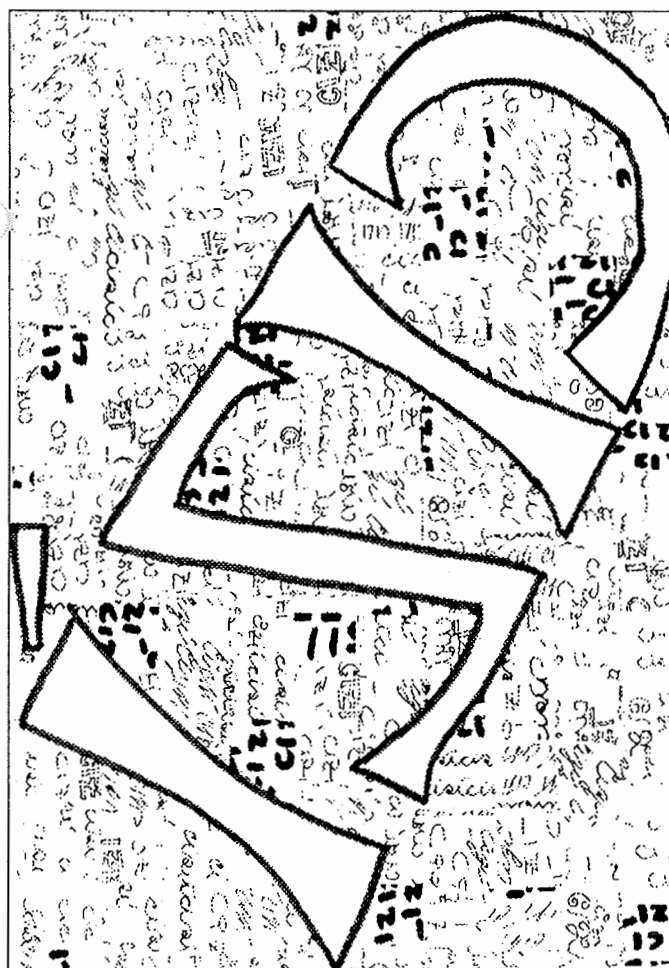
Jak nám zdělili mazáci z redakce, měly by být v úvodníku nějaký ty drby. Např.: Jakýsi ctěný fotograf, který je zároveň čísi bratr, se měl kolem desáté hodiny ranní dostavit. Nyní je 15:17 a on se dosud nedostavil. Nejspíš ještě někde spí. Dále: KáKá se přiřtil ve svém modrém ohnivém oři značky ŠKODA IO5 L, SPZ ACS 71-92 a vzápětí se musel odřítit, protože si zapomněl neznámo kde podklady pro člá-

nek o cizích prázdninách v cizí zemi, které už pro vás nejsou cizí. Jindra má svůdnou naušnici. Honza D. se zničeho nic vypařil. Hanka se bála napsat cokoli o svém bratrovi, tak jsem to musela napsat já. Nebála, ale přece nebudu špinit svoji krev. Já myslela, že jsi něco povídala o teroru, ale to se mi asi jen zdálo. O šikaně??? Ale to se ti fakt asi zdálo. Tak jo... Čtenáři, to se mi jen zdálo a zapomeňte ne tenhle rozhovor a vůbec na celý úvodník a přečtěte si konečně časopis.

HANIČKA & JINDRA a případně všichni

Máme nové redaktorky – predátorky. To, co jste si právě přečetli, je jejich první úvodník. Musíme přiznat, že tradici zcestných úvodníků přijaly velmi úspěšně a dovedly ji dokonce ad absurdum. Máma má maso. Tāta mele mísu. Pes žere kost. Kryštof už má taky dost.

Přemek, Petr a Kryštof

Nabídka výměnného pobytu

Jak je známo, PORG od počátku své existence spolupracuje na pořádání takzvaných „výměnných pobytů“. Jeho studenti se již touto formou dostali do Anglie, Německa, Polska, Itálie, Švédska aj. Nedávno přišla nabídka výměnného zájezdu z poněkud exotického Pobaltí, z litevského Vilnusu. Podle věku zahraničních studentů by se zřejmě týkal studentů současné kvinty nebo sexty, komunikační jazyk by byla angličtina. (Kontaktní dopis z 6. 2. 1996 uvádíme v původním znění, bez úprav.)

Dear Headmaster,

We are the seconds year students at the Lyceum of Sciences. As we know, our schools have established certain relations and we want to get into a closer contact with one of your classes similar to ours. The purpose is an address-exchange, correspondence and visiting each other. We study in course II.A. We are about 16 years old and we will learn three years longer in the Lyceum. There are 11 girls and 13 boys in our class (24 pupils). We will be the sixth Lyceum leavers. Our Lyceum has already celebrated its fifth anniversary. We are waiting for your answer and we hope your gymnasium will communicate with our Lyceum. Please, send us your email address.

Lyceum of sciences and mathematics, course II.A
Our post address: Sirvintu 82, Vilnius 2042, Lithuania
Our e-mail address: root@licej.vno.soros.lt

upravil Přemysl Matějček

Gymnázium Nad Štolou

Tomáš II. Třeštík, Kryštof Kozák, Jan Daněk

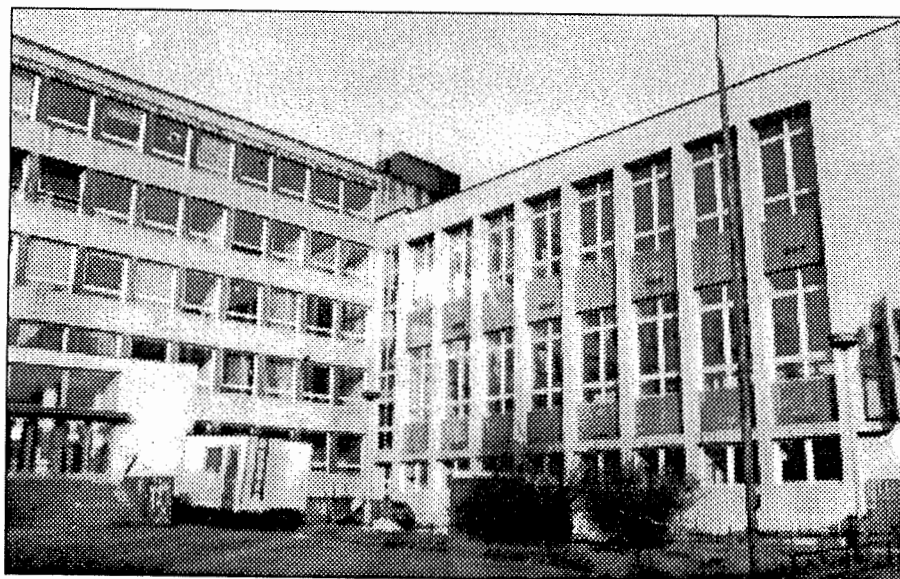
Přístup

Gymnázium Nad Štolou bylo prvním Ústavem, který nás přivítal se zavřenou náručí. Než se Tomášovi II. Třeštíkovi, našemu jednateli, podařilo vůbec domluvit naši návštěvu, musel překonat bariéry dvojího druhu. Jednak byrokratické, protože pouhé projití vstupních dveří je záležitostí několika minut, a protože paní ředitelka se ráda radí, a druhak (??!) principiální, neboť T.II.T. musel použít veškerého svého šarmu, aby paní ředitelka a paní třídní IV.B vůbec byli ochotní o případné žádosti o návštěvu jednat. Nakonec se však vše podařilo a byl nám umožněn vstup. Bohužel byl počet Návštěvníků omezen pouze na tři, takže nás na tak velkou školu bylo hodně, jak my říkáme, málo.

Při vstupu do objektu jsme se řádně zapsali. T.II.T. zřejmě zapůsobil na hlídací babičku svým novým obřím vytašeným (vždy připraven!) fotoaparátem Canon, a tak chtěla vyfotit historický plakát pana prezidenta, jak ve svetu káže o lásce a nenávisti.

První hodinu jsme měli navštívit nepovinný zeměpisný seminář. Ale ouha. Tomášovi přátelé, kteří o naši návštěvě věděli, s úspěchem rozšířili fámu, že mystickými Návštěvníky nebudou studenti PORGu, ale sám štáb televize NOVA, divize Na vlastní oči. Paní profesorka, potenciální mediální hvězda, však projevila absolutní nedůvěru v jakákoli média. Její skepse byla víc než nezdravá, a lidíž nám náš šarm nebyl nic platný a do třídy jsme vpuštěni nebyli.

Alespoň jsme měli čas porozhlédnout se po škole a udělat pár fotografií. Tři tajemní mladíci, pohybující se s fotoaparátem po pustých chodbách vzbudili podezření bdělé a ostražitě profesorky. Ta neváhala nasadit holý život v boji proti organizovanému zločinu, který sužuje tuto školu. Naše vysvětlení, že opravdu nechceme školu ukrást, se minulo účinkem a naší činnost prověřovala sama paní ředitelka. To mělo tu výhodu, že nás nakonec provedla po celé budově a směli jsme nahlédnout i do míst jinak nedosažitelných. Doporučujeme krásný výhled na Hradčany z kabinetu chemie - chloubu školy.

„MOBY DICK“

Vyučování

Angličtina IV.B

Profesorka paní Voborníková je opravdová Dáma. Naštěstí jsme se jako praví gentlemani nezapomněli představit. Paní profesorka se pozastavila pouze nad faktem, že Kryštof měl své dlouhé ručky z bezpečnostních důvodů hluboko v útrokách kapes. Na taktní upozornění reagoval okamžitým napravením přeluhmatu. My jsme se naopak pozastavili nad podomácku vyrobeným lorňonem paní profesorky. Opravdovou Dámu pouze jedna nožička od brýlí nemůže vyvést z míry.

Paní profesorka nelibě nesla nedochvilnost některých studentů. Na její odměřenou otázku „Is anybody coming?“ se rozrazily dveře a do třídy vtrhla razantní profesorka a zahuhlala temným hlasem: „Hele, promyň, já potřebuju jenom něco vyplňyt!“

Poté mohla hodina konečně začít. Probírala se americká historie samozřejmě v angličtině. Hodiny se aktivně účastnila celá třída a měli jsme pocit, že to má hlavu, patu a smysl. Paní profesorka očividně věděla, co dělá a proč to dělá; studenty to navíc bavilo. Co dodat?

Vybavení učebny angličtiny bylo stylové. Angličtinu připomínali pouze Shaquile O'Neil a Linford Christie. Sexuální osvěta se šíří opravdu všude. Dvojsmyslné nápisy „Nebezpečí požáru“ a „Používejte ochranných rukavic“

určitě hluboce ovlivňují podvědomí studentů. S tím však příliš nekomunikuje reklama na sladké pokušení - „Gejšu“. Kolorit třídy dokresluje elegantní design plakátu „Absolut Vodka“. A to jsme na státní škole.

Matematika. Problémy s třídnicí jsou kosmopolitní. Navíc tato škola je tak velká, že nalézt druhou půlku třídy je nadlidský výkon. Vyučování matematiky je na všech školách podobné, takže můžeme zmínit pouze drobné nuance. Počítat objem válce pomocí integrálů sice zajímavé, ale my to umíme rychleji i bez nich. Zajímavá je celková fascinace všech matematiků definičním oborem a oborem hodnot. Zřejmě profesní deformace. U tabule excelovala příjemná Vietnamka, jejíž reputace utrpěla pouze, když se po složitém derivování nejistým tenkým hláskem zeptala: „Tři celé čtrnáct, je to pí?“ Bylo. Rozruch vzbudil student Trykar, který si uprostřed hodiny prostřel lavici, aby ho nestudily na neestickém a chladném umakartu ruce. Důležité bylo, že se studenti (studentky!) poměrně aktivně účastnili výuky. Kdeže loňské sněhy jsou.

Dějepis. Paní profesorka Kukulová je na dějepisařku poměrně energická. Maturita z dějepisu patří k nejjádanějším. Na začátku hodiny se profesorka naivně zeptala: „Vy jste si mě nevšimli?“ „Ale všimli,“ zabručela svorně třída. Kupodivu nenásledovala přednáška na téma úcta k autoritě, ale docela zábavná

hodina dějepisu, do které se, možná až příliš často, zapojovali i studenti. Poutavý hlas a podání paní profesorky nenechal ani ty nejotrlejší v pokušení démona spánku. Při výkladu byl kladen důraz i na souvislosti, ne ale moc na popis atmosféry doby.

Intermezzo. Co se člověku může Nad Štolou všechno stát. Čekali jsme po zvonění před třídou na paní profesorku, abychom se představili. Kde se vzal, tu se vzal, šel kolem obrýlený třicátník se svěřným výrazem. „Co tady děláte?“ zeptal se nepříjemně. Vůbec jsme netušili, co bychom mohli dělat špatně, a tak jsme odpověděli: „Stojíme.“ „A co tady máte co stát?“ pokračoval v útoky neznámý. Zaraženě jsme se mu pokusili situaci vysvětlit: „Čekáme na paní profesorku na češtinu.“ Na to muž zřejmě celou dobu čekal a vítězoslavně vyštěkl: „Máte čekat ve třídě, ne?!, Když jsme

prohlásili, že tady děláme reportáž, tak konečně nasupeně zalezl do bezpečí svého kabinetu.

Čeština. VELMI sympatická profesorka přednášela o Josefu Škvoreckém. Některým puntičkářským studentům vadilo, že si nemohou poznamenat datum úmrtí, a dávali to hlasitě najevo. Vyspělejší studenty, např. Kopečka Michala evidentně více než Škvoreckého Mirákl zaujal nový komplet paní profesorky a hodina začala poněkud upadat. Někteří studenti byli až příliš aktivní. Klasika. Zmínění puntičkáři neustále nutili paní profesorku psát na tabuli, což se jí zjevně nechtělo, a tak se vymluvila na absenci křídly. Napsat správně „Emöke“ (nezapomenout na přehlásku!!!) byl opravdu výkon.

Hodina byla vcelku zábavná a přínosná. Puntičkáři mezi námi (Kryštof) se pozastavili nad tvrzením, že se Josef

Škvorecký narodil v městečku Kostelec nedaleko Náchoda, kam později situoval děj svých próz. Kostelec bylo, jak víme, pouze krycí jméno pro Náchod. Bylo též poněkud zvláštní, že paní profesorka považovala Prima sezónu za nejlepší Škvoreckého knihu. (Např. legendární p. prof. Podzimek, budiž mu Nova lehká, považoval tuto knihu za vůbec nejhorší.) Paní profesorka se zjevně občas neubránila subjektivnímu hodnocení.

Appendix

Po vyučování jsme zašli za paní ředitelkou, která nám sdělila také nějaká holá fakta týkající se školy. Gymnázium Nad Štolou navštěvuje dohromady 754 žáků. Je možné vybrat si ze tří typů studia - osmileté gymnázium, sedmiletou sportovní školu a čtyřleté gymnázium. Na gymnáziu si student může zvolit buď humanitní, nebo přírodovědné, nebo všeobecné zaměření. Škola má vlastní jídelnu a zubaře. Novináře zde nemají rádi z důvodů zbytečně rozmazané nedávné drogové aféry. Z toho, co nám studenti řekli, jsme usoudili, že s drogami tam nejsou větší problémy než kdekoli jinde.

Budova je 33 let stará a nutně potřebuje generální rekonstrukci, která pomalu probíhá za chodu školy, z čehož vyplývá její velmi neutěšený vzhled. Zatím to na chodbách vypadá jako ve věznici se zvýšenou ostrahou. Až bude po rekonstrukci, tak se situace určitě zlepší. Paní ředitelka cítí potřebu najmout psychologa, ale zatím nemá dost peněz. Záleží jí na mezilidských vztazích ve škole, a na roli psychologu nemá čas a kvalifikaci, jak sama uznává. Studenti se nebojí vedení kritizovat, například se ostře postavili proti zamykání budovy během vyučování i přestávek. Musí se pomilovat se svou cigaretou v nechutném prostředí školních chodků. Z kuřáků se stávají mučedníci ideologie. Normální je totiž nekouřit.

Na závěr bychom chtěli poděkovat:

Tomáši Knotkovi za zprostředkování a spolupráci,

Ludkovi Trykarovi za spolupráci,

Michalovi Kopečkovi za rozšíření fámy a našich obzorů,

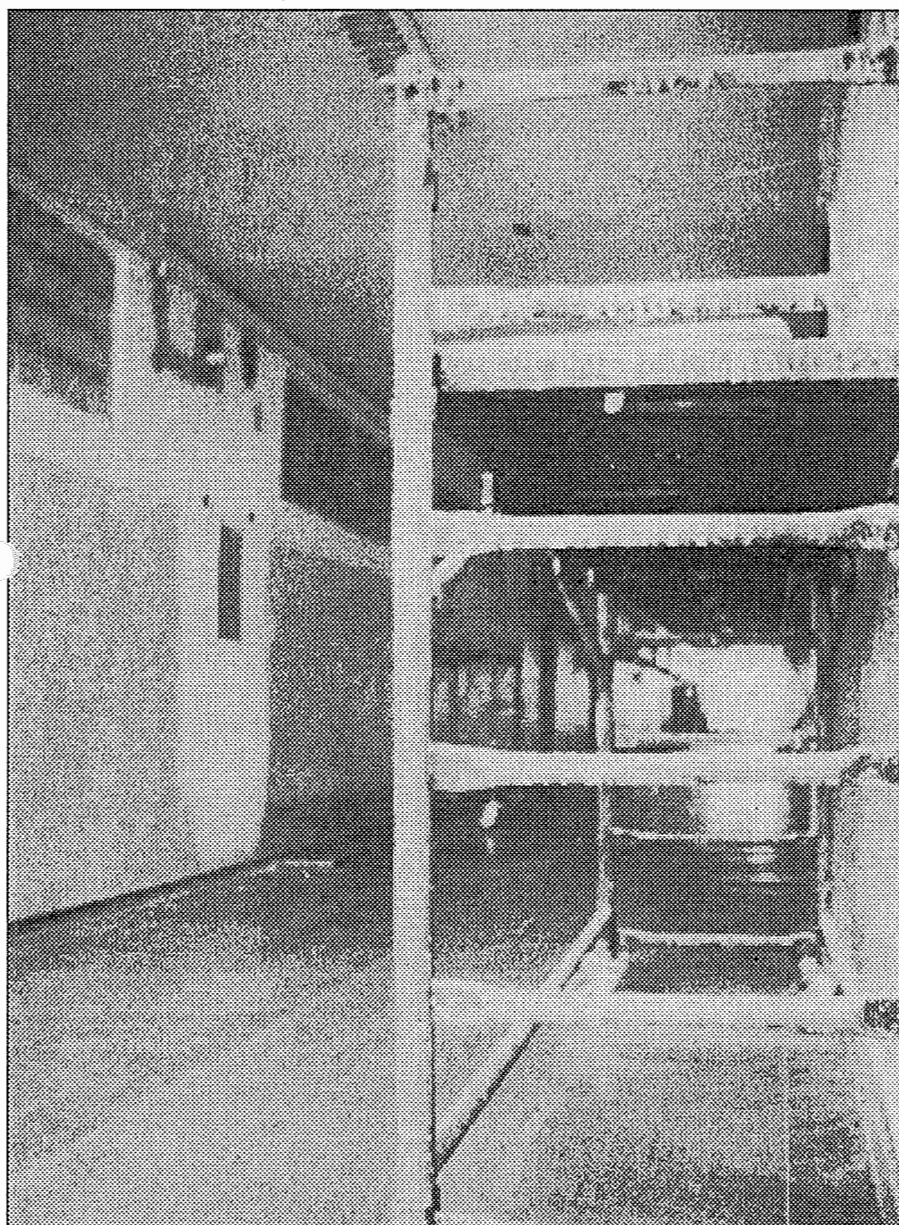
Janě Baštové za pěkný svetrík (vertikální pruhy) a odbarvené vlasy (T.H.T.),

Lucii Pátkové za nevšední estetický prožitek (K.K.),

Paní ředitelce za pochopení a spolupráci (J.D.),

Neznámému za připomenutí Makarenkových výchovných praktik,

Illúdači babičce za shovívavost, pravdu a lásku. □

Škola prostě nebuduje Potěmkinovy vesnice

Yarborough School

Lincoln, Lincolnshire,

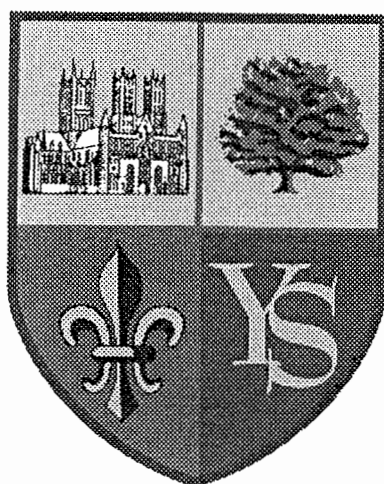
reportéři: Petr Kolínský, Jan Daněk

Vážení čtenáři, možná jste překvapení přítomností dvou reportáží o školách v jednom čísle PORGazeenu. Článek o této škole však nevznikal jako reportáže z pražských gymnázií. Nenavštívili jsme totiž městečko Lincoln v Anglii, nýbrž ředitel tamní školy, pan Kostek Shanovich a pan Chandler, který je členem pedagogického sboru na výše zmíněném gymnáziu, přijeli do Prahy.

Oba pánové byli tak laskavi, že si vyhradili dvě hodiny pro rozhovor s redaktory PORGazeenu a to i poté, co jim byly všetečné dotazy kladeny během hodiny angličtiny v septimě. V Praze se zdrželi od 1. do 3. února a přivezli s sebou obrovské množství informací o své škole. Tyto materiály nám poté spolu s nahrávkou rozhovoru sloužily jako podklad pro tento článek. Pan ředitel Shanovich a profesor Chandler z Yarborough School neprijeli do Čech jen aby představili sebe a svou školu. Jejich hlavním cílem bylo vyzvědět co nejvíce o našem gymnáziu a navrhnout nám účast v projektu mezinárodní sítě škol. Takže všechny hovory s nimi probíhaly v duchu přelévání informací oběma směry. Byli velmi příjemní, vlídní a ochotní s námi spolupracovat. Navíc mluvili srozumitelně. Za to všechno jim musíme alespoň na jedné řádce poděkovat.

Lincoln

Než se ale dostaneme k samotnému povídání o lincolnské škole, představíme Vám stručně město, v němž se škola nalézá. Z toho již budou patrné některé výjimečnosti oproti naší škole.

Lincoln je hlavním městem hrabství Lincolnshire v Anglii. Leží 16 kilometrů severovýchodně od Nottinghamu, což je přibližně 200 kilometrů severně od Londýna. V Lincolnu žije asi 80 000 obyvatel. Město bylo založeno na přelomu letopočtu jako římská vojenská pevnost na křižovatec dvou významných obchodních cest. V roce 1068 zde Vilém Dobyvatel postavil hrad. V tom samém století byla postavena nejvýznamnější a možná nejkrásnější dominanta města – lincolnská katedrála. Je to třetí největší katedrála v Anglii a na první pohled není nepodobná katedrále v Canterbury. Městem protéká docela velká řeka Witham.

Škola

Základní údaje

Školy jsou i v Lincolnu velmi rozmanité. Neliší se jen svým zaměřením, ale i svou velikostí a počtem studentů. Yarborough School patří se svými dvanácti sty žáky k těm středně velkým.

V Lincolnu byste našli ještě jednu školu podobných rozměrů a v celém hrabství jich pak funguje pět.

Yarborough School byla založena před pětadvaceti lety a navštěvují ji jedenácti až osmnáctiletí studenti. Celá škola je rozdělena do čtyř „domů“. Tyto domy jsou jakési podškoly, které jsou pojmenované po fyziku Newtonovi, malíři Hogarthovi a básníku Tennysonovi. Do svých šestnácti let jsou studenti zařazeni do jedné z těchto tří částí Yarborough School. Je zajímavé, že při tomto rozdělování jsou z praktických důvodů sourozenci zařazováni do stejného domu, aby měl profesor při jednání s rodiči představu o tom, v jakém prostředí oba studenti vyrůstají.

Mnoho studentů po šestnáctém roce ze školy odchází a ti, co zůstanou, po zbytek studia navštěvují čtvrtý, zatím nepojmenovaný „dům“. Všechny tři „domy“

Zleva: prof. Chandler, ředitel Shanovich

o kterých jsme se zmínili, od sebe nejsou nijak oficiálně odlišeny. Výuka v nich probíhá paralelně a celé rozdělení je tedy čistě technická a organizační záležitost. Podle pana Shanoviche má však každý „dům“ svou osobitou atmosféru, svůj způsob života, který hodně záleží na „hlavě domu“. „Hlava domu“ je přímo podřízená panu Shanovichovi a je to vždy jeden ze zasloužilých pedagogů. „Domy“ se ale od sebe liší i ve věcech, které nelze řídit, ve věcech, které vznikají spontánně. Navzájem spolu soutěží při sportovních kláních a každý „dům“ je favoritem v jiném sportu. To jim umožňuje rozsáhlý sportovní areál s mnoha hřišti, tělocvičnami a jedním bazénem.

Yarborough School také disponuje rozmanitým vybavením v oblasti přírodních věd – jsou to hlavně laboratoře a počítačové učebny, kterých je na tak velké škole dostatek.

Postavení školy

Yarborough School byla podobně jako většina ostatních škol školou státní. Stát pokrýval veškeré náklady na její provoz, ale také směřoval její činnost a to ne vždy tím nejlepším směrem. Před třemi lety se však situace značně zlepšila. Škole se totiž podařilo téměř úplně se vymanit ze státního vlivu tím, že se dostala pod správu takzvané „rady guvernérů“, která spravuje všechny školy v hrabství Lincolnshire. Tak se panu Shanovichovi povedl husarský kousek. On sám je totiž členem této rady, a proto, jak s úsměvem říká, zaměstnává sám sebe jakožto ředitele Yarborough School. Navíc škola nadále dostává plné státní dotace a bude je dostávat stále, pokud budou výsledky inspekční komise pozitivní, jako tomu bylo doposud. Tato inspekční komise – OFSTED Yarborough School neobyčejně chválí, na čemž si pan ředitel Shanovich samozřejmě velmi zakládá.

Koho a jak vzdělává

Pokud byste se chtěli na Yarborough School dostat, nemu-

seli byste podstoupit žádné zkoušky. Přihlíženo je však k naprosto všem aspektům života přihlášeného studenta. Rodinné poměry, zdravotní stav, záliby, vzdálenost školy od jeho bydliště, prostředí cesty mezi školou a domovem, chování, schopnosti a mnoho dalších kritérií je zvažováno před tím, než je člověk na Yarborough School přijat. Tyto požadavky mohou splnit i studenti mladší jedenácti let a škola je bez problémů přijme. Každý rok je nepřijato asi 50–60 studentů, což je téměř čtvrtina všech uchazečů.

Yarborough School poskytuje všeobecné vzdělání i dětem dislektickým či zrakově, sluchově nebo jinak postiženým. Těm je věnována zvláštní péče. Učí se ve velmi malých skupinkách a za asistence odborníků a lékařů.

Krédem školy tedy je dát šanci vzdělávat se všem, kteří o to jeví zájem a mají snahu se něčemu přiučit. V prvních dvou ročnících se studenti nijak nespécializují. S přibývajícimi ročníky si však mohou stále více předmětů volit a dosáhnout tak užšího zaměření. Ve většině vzdělávacích procesů se škola snaží co nejvíce spolupracovat s rodiči studentů.

„Absolventi jsou tak různí, jako sama společnost,“ říká pan Shanovich a je na to hrdý. Studenti, kteří studují na Yarborough School prý skutečně naleznou uplatnění ve všech oblastech života. Kolem 80% studentů pokračuje v dalším studiu, z toho 70% bude studovat na univerzitách. Podle pana Shanoviche je to více než tamní průměr.

Uniformy a tresty

Nejnápadnější odlišností Yarborough School od toho, co je nám blízké, je nošení uniforem. Na toto téma jsme vedli s pány Shanovichem a Chandlerem dlouhou diskusi, která nám ve výsledku objasnila jejich postoj. Po mnohých argumentech obhajujících potřebnost nošení uniforem a vysvětlujících jejich zbytečnost, jsme došli k překvapivému závěru, že vše spočívá hlavně ve

Prezentace školní kravaty

velkém rozdílu mezi majetkovými vrstvami v Anglii. Na první pohled je totiž na každém podle oblečení vidět, z jaké je rodiny a jak je bohatý. A protože jsou Angličané zakomplexovaní, ve škole by to dělalo zbytečné problémy. Děti by se spolu prý nechtěly bavit, docházelo by k šikánování, etc. A tak jsou všichni stejní. Protest, nesouhlas či projev rebelantství lze vyjádřit maximálně kravatou připnutou na záda nebo vytažením si košile zpod saka. Hmm. Pan Shanovich tvrdí, že to u nás bude za deset let podobné. Možné je všechno, ale tohle je navíc pravděpodobné... Jaké budou asi uniformy PORGu?

Pana ředitele jsme se samozřejmě ptali i na tresty praktikované na Yarborough School. Řekl nám, že kromě toho, že fyzické trestání nepřichází v úvahu, nepoužívá se ani obvyklých trestů, kdy je dotyčnému provinileci něco nařizováno a zakazováno. Na nevhodně se chovající studenty, protože těch se trestání týká nejvíce, je vyvíjen především společenský tlak. Profesori i rodiče se navzájem informují, se studentem vše pečlivě probírají a ženou ho do situace, v níž se cítí nepříjemně, aby se tak sám polepšil. Vyhození ze školy bylo za poslední tři roky praktikováno jen ojedinele, tzn. asi dvakrát.

Pan ředitel zastává svou funkci právě tři roky a říká, že je kolikrát přímo obviňován z toho, že zanášší na Yarborough School přílišné změny, jelikož prvních dvaadvacet let existence se škola téměř nezměnila, jak je tomu ostatně v konzervativní Anglii zvykem. O velmi liberálních, optimistických, ale také odvážných myšlenkách pana Shanoviche svědčil také jeho nápad, se kterým k nám do Prahy přijel.

Význam návštěvy

Pan ředitel Yarborough School Kostek J. Shanovich vytvořil imponantní projekt, který nazývá „Evropská síť škol“. Vše je zatím v plenkách, ale plány pana ředitele vypadají asi takto: Po celé Evropě najde deset či jedenáct škol tak, aby byla každá z jiné země, každá byla jinak velká, jiného zaměření, zkrátka aby celá tato síť byla co nejpestřejší. Spolupráce by pak spočívala v tom, že studenti ze všech škol by mohli jezdit „na výměny“ do škol ostatních. Nejednalo by se ale o klasické vzájemné výměny. To nepovažuje pan Shanovich za důležité. Jde mu o to, aby se studenti navštěvovali na základě aktivit, které je zajímají a které jim může škola zprostředkovat. Znamená to, že když si některá ze škol zapojených do sítě vymyslí, že chce uskutečnit ten a ten projekt, ohešle všechny zbývající školy. Některá z nich se třeba nachytá a vyšle několik zanicenců, aby jeli na zkušenou. To se v libovolných časových i prostorových intervalech může odehrávat zároveň, po sobě, na jednom či více místech etc. Velmi odvážné, ale inspirující.

Celý projekt by měl fungovat na třech úrovních. První úroveň je setkávání ředitelů všech „sítových“ škol dvakrát do roka. Ředitelé, jak už to dělávají, by celý systém řídili a koordinovali. Druhou úroveň je setkávání profesorů. To by znamenalo, že se třeba sejdou matematikáři a vymyslí konkrétně, co kdo má za úkol, kde co bude pořádat, jak vzájemně spolupracovat třeba i ve výuce.

Třetí úroveň pak už konečně zasáhne ty, pro něž je to celé vymyšleno – studenty. Tady už dojde k oněm zmiňovaným „výměnám“ bez výměny.

Zajímalo nás, jak naši školu pan Shanovich objevil, kolikátí kandidáti do jeho sítě jsme a co se mu na nás zdá přitažlivé.

Dozvěděli jsme se, že k objevení PORGu v anglickém Lincolnu došlo shodou víceméně náhodných jevů, kdy pan ředitel pověřil někoho ze svých podřízených, aby se podíval do jistých databází v Londýně, jestli by také nestálo za to zkusit nějakou tu školu ze střední a východní Evropy. Dotyčný se probíral záznamy a zrak mu utkvěl na České republice. V databázi bylo několik škol a on jako kritérium zvolil Prahu, protože tu znal. A tak, jelikož jsme byli jediná škola s pražskou adresou, na niž zmocněnec pana ředitele narazil, byli jsme vytipováni.

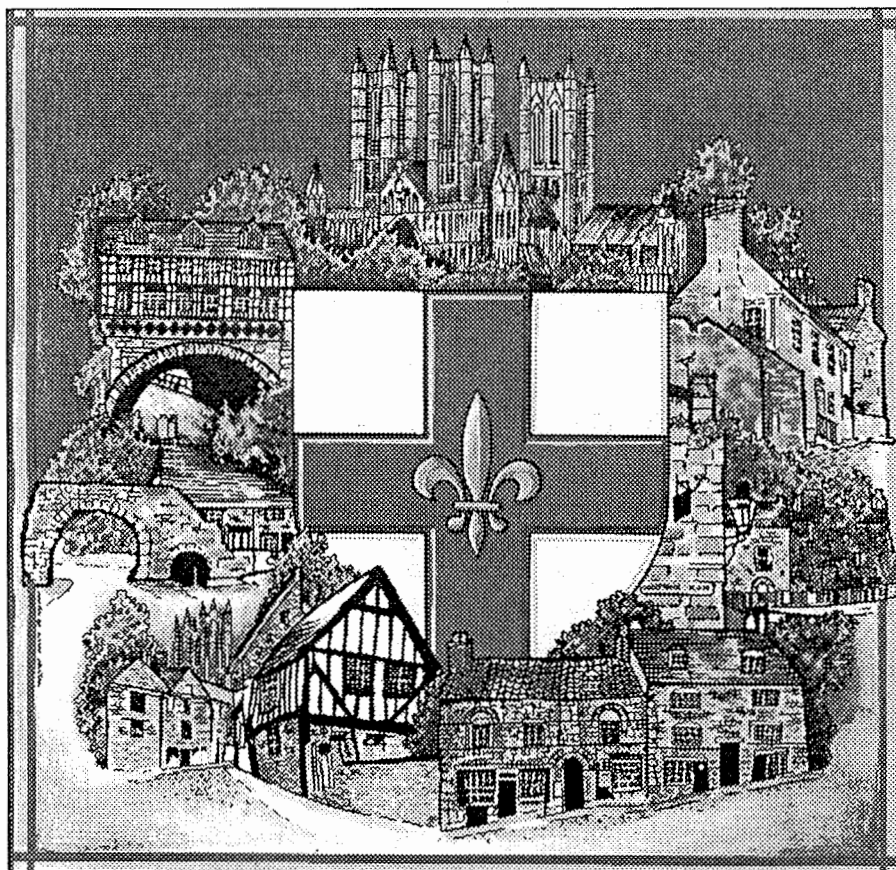
Pan Shanovich má již pevné kontakty ve Francii a v Německu, my jsme třetí. Přes nás se hodlá napojit na švédskou školu

u Stockholmu, se kterou uskutečňuje PORG v současné době klasickou výměnu. Nejzajímavější mu na nás připadne našich sto sedmdesát studentů – tak malou školu v Anglii prostě nemají.

To, jak se s oběma pány – dobrodruhy u nás zacházelo, svědčí snad o tom, že i PORG nebere „Evropskou síť škol“ na lehkou váhu. O uskutečnění celého tohoto ohromného a spleťitého projektu můžeme pochybovat, ale mělo by se mu fandit. Entusiasmus pana Shanoviche je tak uchvacující, že kdyby se splnilo jen 20 % jeho idejí, ocitli bychom se rázem před možnostmi doposud nemyslitelnými. I zde hrají samozřejmě rozhodující úlohu peníze, ale i to chce pan ředitel řešit.

Takže až budete za pár let obrázet Evropu se školní taškou na zádech, vzpomeňte si na ty, kteří to celé vymysleli a snažili se to uvést v život. Pánové, ještě jednou Vám mnohokrát děkujeme za poskytnuté informace a za rozhovor.

□

MINULOST

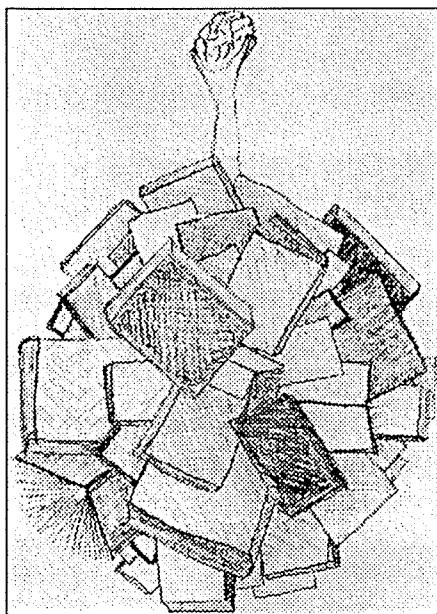
Hanička Třeštíková

Venku byla zima, sněžilo. Miloval tu dobu, cítil se vždy nějak líp. Nejradši se procházel ulicemi starého města, pozoroval lidi, jejich chování, pohyby, tváře. Vymýšlel si jejich příběhy, myšlenky, minulost.

Minulost. Prosté slovo znějící vážně a potřebně. Závídel jim to slovo. Závídel minulost každému, koho potkal, i třeba prostitutce nebo žebrákovi. Je jedno, jaká minulost byla, hlavně že ji měli. On ji neměl. On ji ztratil spolu s pamětí. Ach, jak vlastně dlouho tomu je? Šest let? Nebo sedm? Ano, sedm let. Sedm dlouhých let. Je to jako žít další život bez smrti a narození. Jeho vlastní Já se v něm ztratilo, ztratil sám sebe a podle lékaře už je nepravděpodobné, že by se kdy našel. Nepravděpodobné.

V zamyšlení procházel ulicemi, padající vločky se mu usazovaly na vlasech. Všude byl každoroční předvánoční shon a lidé se nervózně tlačili ve frontách. On se přesto pomalu a klidně procházel a vychutnával tu předvánoční atmosféru a náladu. Od obchodu k obchodu.

Nevěděl proč, ale vždy v zimě o Vánocích tušil a cítil, že už je blíz-

ko své paměti, že už je jí na stopě. Byly momenty, kdy myslel, že už jí má.

Zamířil k velkému, dobře vypadajícímu knihkupectví.

Jo knihy, ty miloval snad ze všeho nejvíc. Jejich vůně, tvary, obaly, slova. Co v nich bylo krásných myšlenek, objevů, sdělení. Dobré knihkupectví bylo pro něho něco jako svatyně.

Uvnitř obchodu bylo celkem dost málo lidí. Začal bloudit od regálu k regálu. Namátkou bral knížky do ruky, prolistoval je a zase odložil. Ty, co se mu víc zamlouvaly, si podržel a důkladněji prolistoval. Nevadilo, že na ně nemá peníze, stačí, když si je ohmatá, prolisuje, něco přečte - seznámí se s nimi.

Má snad už miliony přátel - knih a cítí se mezi nimi víc než dobře. Říká si, že děj umí víc prožít, že má třeba větší fantazii, protože ho nemůžou ovlivňovat zážitky, podoby lidí nebo místa. Přece jenom těch nových zážitků za sedm let je méně, než mají ostatní lidi v jeho věku za celý svůj život. Ale je si jist, že i před tím, než ztratil paměť, miloval knihy, určitě. Proč, neví.

Probíral se těmi knihami od poezie až po dějiny. Vedle regálu s dějinami byly životopisy.

Nevěděl, jestli životopisy má rád, nebo je nenávidí. Hrozně závídel některým lidem, co o nich byly životopisy, jejich život. Prožili toho tak moc a ve stáří mají na co vzpomínat. On ne a dusila ho představa stáří bez života. A dusilo ho, že se mu to neustále dere do vědomí. Na druhou stranu mohl při životopisech snít, jaký byl asi ten jeho život: Velký milovník? Statečný zachránce? Slavná osobnost? Třeba.

Vzal do ruky další knihu - životopis. Otevřel zrovna na stránce s kapitolou „Dětství“. Pomalu začal číst. Narazil na pasáž:

„Pamatuji si, že jsem jednou něco provedl, a když jsem to musel říct mamince, strašně jsem se bál, že mi maminka vynadá, ale ona mi nevynadala. Řekla (a to mi uvízlo v paměti): Ty můj malej andílku, vždyť na tom nezáleží, hlavní je, že jsi takový, jaký jsi, a já tě mám a ty máš mne. A objala mne. Na tu větu jsem nikdy nezapomněl. „

Četl to ještě jednou a pak ještě jednou.

Ano, pane Bože, ano. Cítil, jako by se mu hlava roztříštila na malé kousky a pomalu se zase dala dohromady, ale jinak.

Četl další odstavce, stránky.

Ježíš, jak na tuhle větu mohl zapomenout. „Ty můj andílku...“

Poznává vše, co se psalo dál a co se psalo před tím. Začínají se mu vybavovat i slova a věty z té knížky... „Ty můj andílku...“

Bože, Bože ano!

Nevěří tomu. Klepou se mu ruce a v ústech má sucho.

Jak mohl zapomenout ty věty.

Snaží se uklidnit. Když už se cítí klidnější, chce začít rozumně uvažovat. Poznává svůj život v té knížce. Jak je to možné? Zase nějaký výplod jeho bujné fantazie? Nebo omyl? Jaký je to vlastně autor? Ano, autor. Kdo je autor? Úplně panicky listuje na konec knížky na záložku. Zděsí se, neví, jestli se má smát, nebo brečet. Je zmatený. Začaly mu téci slzy, ale usmívá se. Je tam fotka autora. Cíví na něj tak známá tvář, tak známá, jako nikomu jinému.

Ne, to snad ne, ještě poslední ověření.

S třesoucíma se rukama zaklapne knížku a pohlédne na obálku. Je na ní jméno autora. To jméno tak známé, tak známé, jak nikomu jinému.

V knihkupectví se rozlehne smích, smích krásný a nekonečný. V ten den, kdy byla zima a sněžilo.

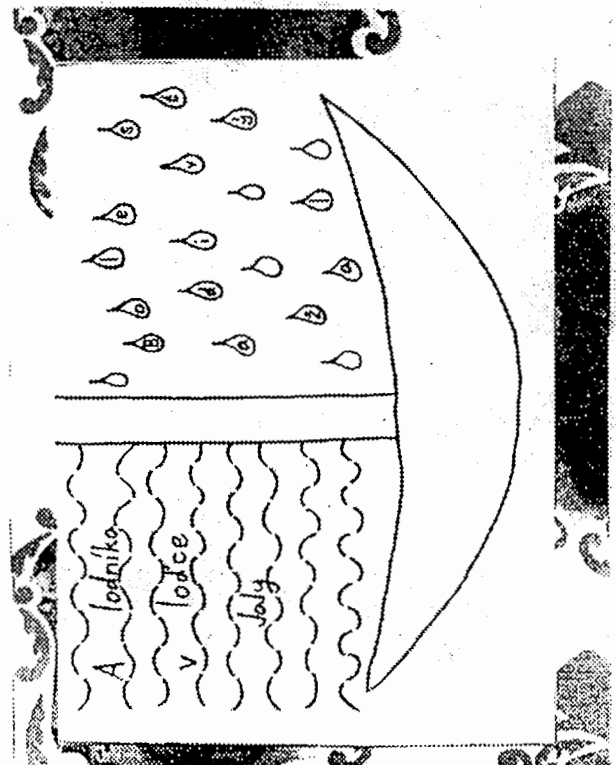
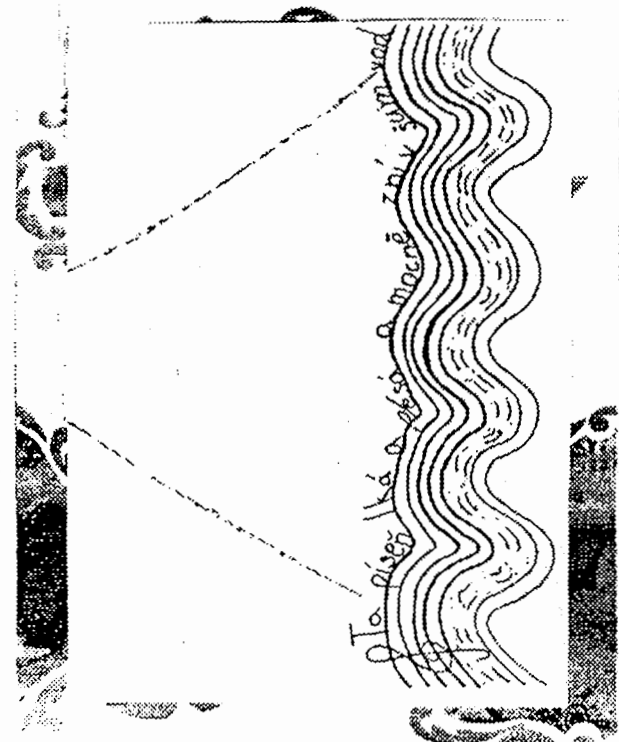
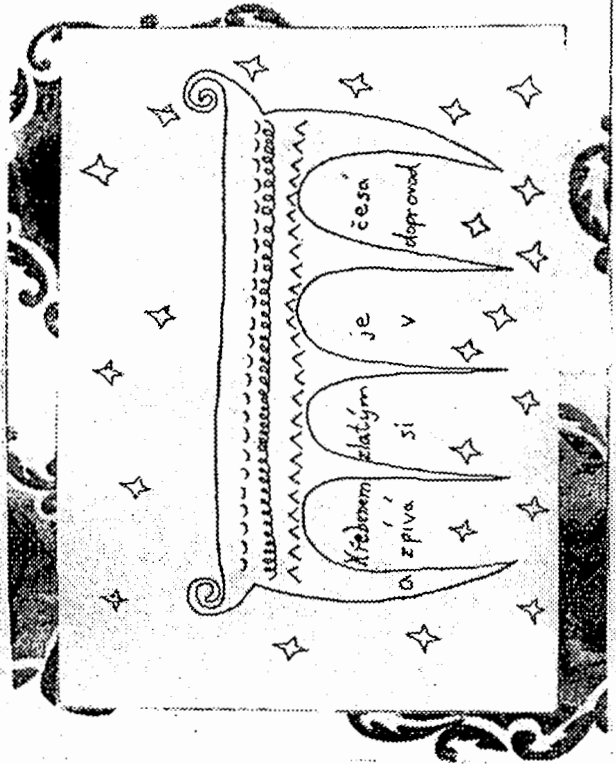
□

KNÍŽKY PRO JEDNU BÁSEŇ

LO
RE
LEY

předěl: Pavel Eisner
 oba (ke zmrh): Max Imbe
 upravn: Max Bräde
 rytiskla: tiskarna Max Gnday
 ryda):
 Max Imbe
 v Praze
 robu 1996
 Xrni a posledns rydní
 náklad: 7 rytisk
 cena: kdo ead

Heinrich Heine

Literární bařiny

aneb

Malý průvodce po zmizelých tvářích

Roku 1912 začal Václav Stoklas, nakladatel a spisovatel, vydávat edici „Sto nejkrásnějších knih“. Měla to být – jeho slovy řečeno – živá encyklopedie, která nebude konzervovat mrtvé, ale naopak: bude vyzařovat živého ducha moudrosti všech staletí. Nevím, jestli pan Stoklas svému předsevzetí dostal. Kdyby však vyšel jen ten svazek, který teď leží přede mnou, má pan nakladatel zásluhy věčné.

Prvním svazkem jeho edice byla kniha „Pamatuj, Vídň! To jest: Obšrné popsání zuřící smrti v slavné hlavní a císařské residenci Vídni v Rakousích L.P. 1679. Autor tohoto morového traktátu už není mnohdy znám ani odborníkům. (Podruhé se v češtině objevil jednou básní v antologii německé poesie Růže ran, a snad stojí za to zmínit i jeho teatrální předvedení na poslední škole v přírodě pány Rolečkem a Valáškem). Jmenoval se Abraham a Santa Clara (1644–1709). Bosý augustinián, vídeňský nedělní a sváteční kazatel, který „nesmírné auditorium a sběh všeho lidstva svou podivuhodnou a líbeznou způsobou přednesu za sebou přitáhl“. (Asi podobně jako náš barokní kazatel B. H. Bilovský, při jehož kázáních byl kostel přeplněný a lidé si nosili žebříky, stavěli je ke kostelním zdem a rozbíjeli okna, aby jeho řeč lépe slyšeli.) Abraham od Svaté Kláry je pozoruhodný jednou věcí: ač se obvykle traduje, že církev, baroko a humor si moc nerozumějí, je náš vídeňský kazatel velmi dobrým humoristou, satirikem a ironikem, co si nemusí jít daleko ani pro slovo, ani pro slovní hříčku. Necht' jsou tedy následující úryvky svědectvím o autorovi, o Vídni, o moru i – humoru...

Jazyku ty povídavý,
mluv mi jednou krátce:
umřít musí mladý starý,
žebrák jako vládce.
Omnes quotquot morimur,
rei, omnes quoque morimur,
budto zítra, budto hned,
zemřít musí celý svět.

Omnes morimur. Viděl jsem, že se musí zemřít. Viděl jsem, že smrt jest rybař, jenž nejen loví malé rybky krejčovské, ale i velké velryby. Viděl jsem, že smrt jest mordýř, jenž svoji kosou nejen posekává nízký jetel, ale i vysoko vyrostlou travu. Viděl jsem, že smrt zahradník, který vydlubuje nejen po zemi lezoucí fialinky, ale i na horu vy-

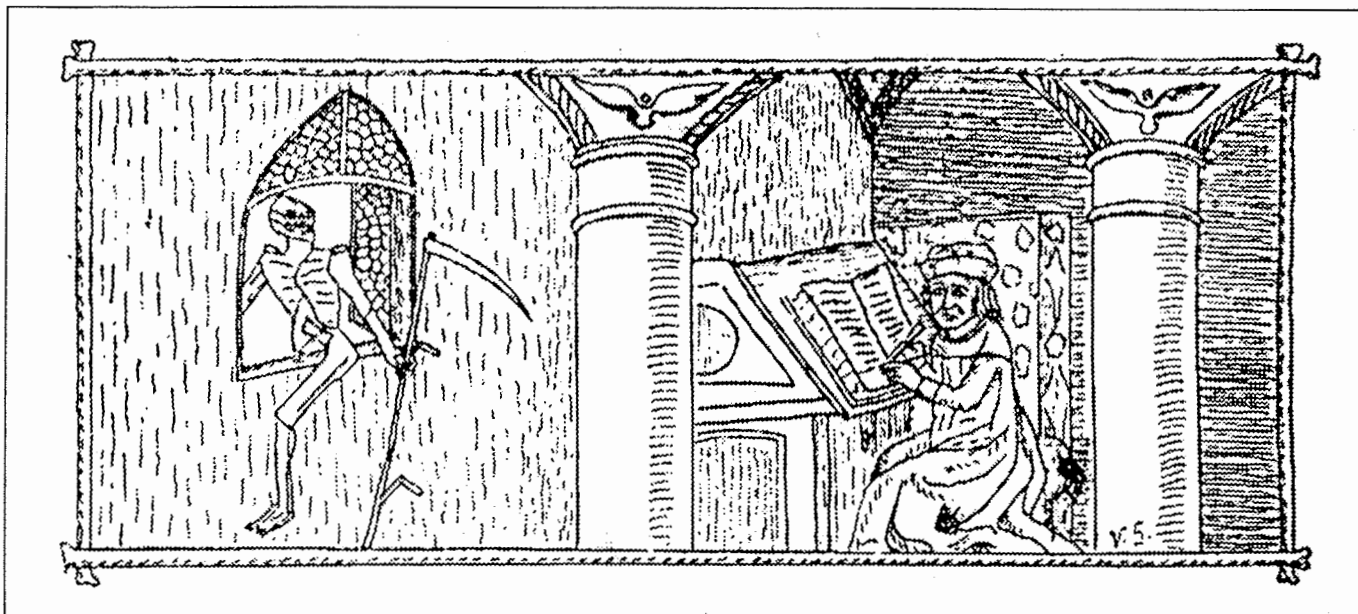
stupující stračku. Viděl jsem, že smrt hráč, a sice nezpůsobilý, jelikož koulí a nestaví, a nejen míří po sedlácích, ale i po králi. Viděl jsem, že smrt klín hromu, který nejen proráží průsvitné chatrče ze slámy, ale i jasné domy monarchů. (...) Viděl jsem konečně, že se musí zemřít, a všechno naše není nic.

Nenalezne se také jediné ulice, aniž uličky, jichž přece tak mnoho v této lidnaté residenci, která by zuřivost smrti byla nevystála. V Panské ulici smrt panovala. V ulici Moudrých nebyla smrt moudrá, ale marnotratná. V Obloukové ulici smrt značně vystřelila. V ulici Pěvecké zazpívala smrt mnohým Requiem. V Školské ulici nedala smrt žádné vakace. V Remenářské ulici řezala smrt z cizích koží řemeny! V ulici Svaté Dorothy neslavila smrt žádný svátek! (...) V ulici Jehlářů ostříla smrt své šípy. V ulici Brány nebeské poslala smrt mnohého do nebe nebo vedle. (...) V Spáleném městě smrt mnohého spálila, že se změnil v prach a popel. U Hrubé soli smrt mnohého nasolila! Na Kočičí stezce smrt mnoho mlsala. Svinský kout smrt značně očistila. U Dvanácti apoštolů vydala smrt Iškariota! (...) Křehovu Petrovu nechala smrt jeho jméno. S Vysokého mostu smrt mnohého shodila. Na Peci vyvalil mnohému smrtný pot! V Zámečnické ulici otevřela smrt mnohému dvéře do věčnosti.

Což jest důstojnější než řád svatého Francisci de Paula? Tento svatý zakladatel dobře věděl, že na vigilie a post-dni nepochybně přichází svátek, pročez svým neustálý půst uložil, aby tím jistěji věčný svátek mohli vyčkávat. Dokonce zakázal ve své reguli omastek a máslo, aby snad v odrážení nepřátelských útoků neobstáli jako máslo na slunci. Také může býti, že svatý fundator své přísným postem tak odučnil, aby nebyli otlí, za příčinou bran nebeských – any úzké a tuční břicháči škaredě projdou.

I Johannes Žižka, tyran v Čechách a arcinepřítel duchovních, který i svou vlastní kůži po smrti na buben ustanovil, byl morem zardousen.

Pěknou být, pěknou slouti a pěknou zůstatí ženám tak na srdci leží jako pávům paňácování, krkavci krákorání, švábu švechtání. Těž v případě, kdy příroda jim nepřála neb ubíhající věkem hladkou pleť v drsné struhadlo změnila, musí krátce odjinud vypůjčené barvy obličej vyrovnat, jakož draze kupovaný nátěr a napolitánská fermež na vrásky, která starý ročník učiní zázračně bílým či lépe skvrnobilým. (...) K čemu ale, vy, ó, naduté světské žoky,

má sloužit tak nadměrný výstroj a osobovaná krása? Není-li pravda, jen aby vás chválili, milovali a centnýřovými respekty epali, ano vám dobře známo, krása kotva, anděl, ametyst, studna, okov, louka, loutna, potok, poklad, čeřen, čert. Čert, jímž každý rád se nechá unést, čeřen, na nějž se každý rád chytne, poklad, jenž vábí, potok, v němž každý chce se koupat, loutna, jíž každý ochotně naslouchá, louka, kterou každý chce žít, okov, na němž se chce každý zvážit, studna, z níž každý chce se napít, ametyst, jenž každému udělá, anděl, jímž každý rád se nechá vést.

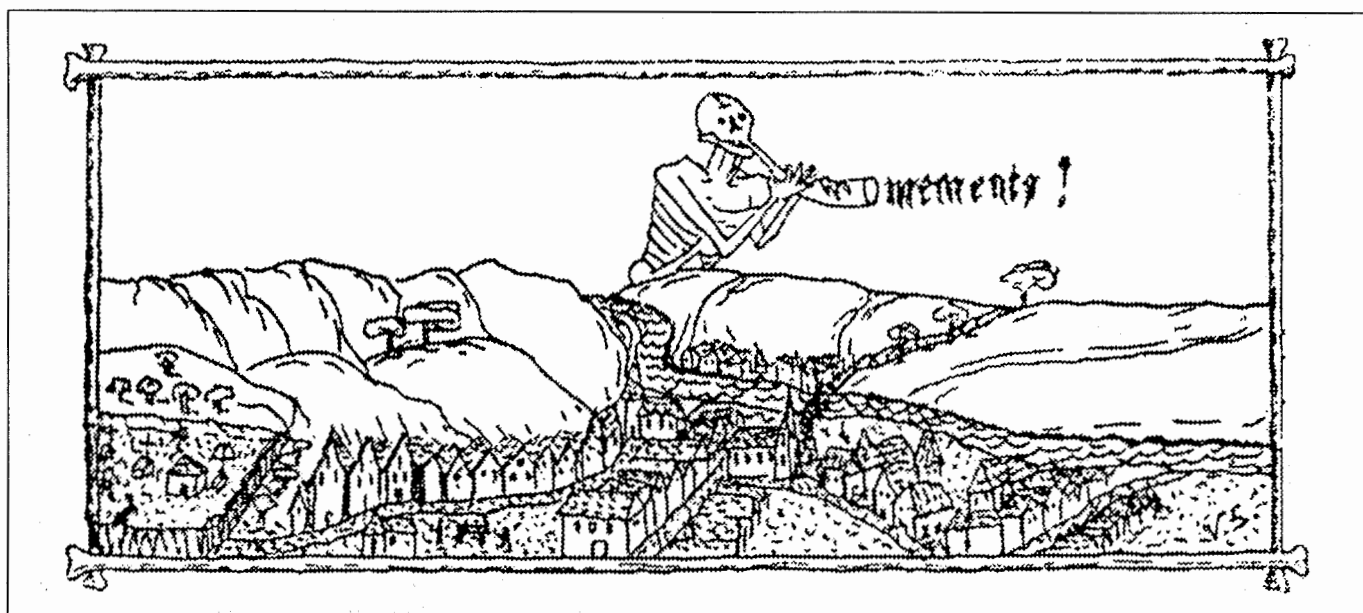
Viz, tam leží ona, jejíž červené rtíky tobě nad cukrkandl byly, nyní strávilo nehašené vápno tyto pokroutky, že teď zuby vyzírají jako vrčícímu psu na řetězu. Pojďte sem, vizte to, co vás lákalo, co vám čarovalo, co vás mánilo, co vás mráčilo, co vás bavilo, co vás těšilo, nyní jest vše smrdutá hromada neřádu, shromážděště bláta, hnízdo červů, říšerná hniječ bytost, sběh špinavosti. Vezměte zvláštní

šátek plný toho smradu, odnese s sebou domů a pozorujte, co to je, pro takové fuj věčně trpět. (...) Pomni, jak je mnohemu takovému srděčku, které leželo ve tvém náručí a nyní trpí v pekelném, smolném víru!

Lidský vtípe, co tě souží,
v přemýšlování i touze,
bludy tvoje jen se množí,
prázdné bajky lapáš dlouze.

Kosu moji kázal kút
Bůh, jenž lidstvu hlásí súd.
Nic jiného nezpytáš,
pějí o tom všichni lidé:
mor za hříchy trest jest náš.

Z překladu V. Stoklase vybral a upravil J. K.

SCIO, CUR PUGNEM

Scio-fiction

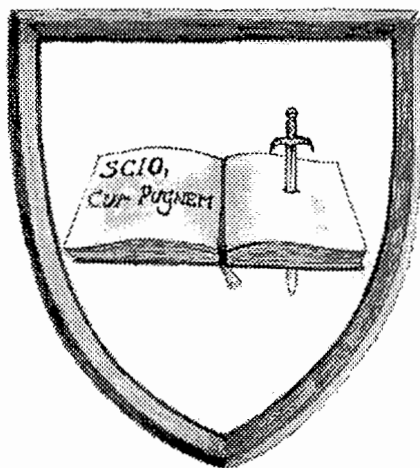
Petr Tichý, ředitel bezpečnostní agentury „Scio, cur pugnem“ neslyšně leštil svůj zašlý služební odznak. Zlatá kniha probodnutá dýkou vrhala leštiteli do kalných očí odlesky vycházejícího slunce. Vzduch v pracovně byl těžký. Ručička nástěnných hodin dostoupila vrcholu a ozvalo se sedmeré zadunění. Nastal čas...

Právě dnes, 25. 5. 2001, měla nadace Scio vyslat po počítačových sítích celé republiky plně znění všech testů Národně srovnávacích zkoušek. A právě Petr Tichý, svými nepřáteli někdy nazývaný „The Silent One“, měl přenést data z nedobytného trezoru v podzemí budovy do hlavního počítače Nadace Scio, který by je rozeslal po celé republice. O tom, že tento úkol nebude jednoduchý, svědčilo už to, že se jím Petr, který v interní hierarchii Scia zastával poměrně vysokou funkci Vyššího Středního Mezimozku, vůbec zabýval.

Po ránu byla celá budova Nadace nepřírozně ztichlá. Dveře výtahu se bezhlučně zavřely a Petr rozhodným pohybem stiskl pozlacené tlačítko „-2“. Sklepení bylo vlhké a temné. Opavučinované trubky se mísily s barevnými dráty v chaotickém rejži. Prostoru vévodily nablýskané ocelové dveře trezoru. Petr se opatrně rozhlédl, tasil pistoli, namontoval na ni objemný tlumič a zastřelil právě proběhnuvší krysu. „Podmolek“, zašepтал Tichý. Poté začal otáčet ocelovým kolem na dveřích trezoru. Po několika minutách se konečně otevřely.

Petr přivřel oči, aby nebyl oslněn ostrým elektrickým světlem. Uvnitř rozlehlého trezoru pracovalo asi třicet osob v černých pláštích s bílými lemy - uniformách Nadace. Místnost byla plná počítačů a nepříjemného hluku. Tichý se ušklíbl a mlčky přijal nabízený disk s tolik utajovanými informacemi. Vložil jej do příručního kufříku a hemžící se trezor opustil. Když trezor zavíral, všiml si díky lesklé oceli odrazu odlesku vytahované zbraně za svými zády. Neváhal a přes rameno tiše vystřelil. Muž vy-

křikl a jeho pistole hlučně zarachotila o betonovou podlahu sklepení. Petr Tichý se otočil a došel až těsně k šokovanému útočnickovi. Po dlouhém mlčení, které mělo za následek dvojnásobné rozšíření mužových zorniček, Petr bleskurychle vytáhl z kapsy Kapsli Pětileté Hibernace a vložil ji do mužových otevřených úst. „Co tě nezabije, tě posílí,“ řekl téměř neslyšně. „Friedrich Nietzsche,“ dodal. Mužova víčka se na pět let zavřela

a jeho robustní postava se pomalu svezla k zemi. „Pošlete uklízeče na Scio alfa dva“, zamumlal Tichý do interkomu, překročil mužovo tělo a vydal se po schodech nahoru.

Rok od roku měly dokumenty Scia větší cenu, což se projevovalo stále častějšími útoky Infomafie. Nadace musela zřídit vlastní bezpečnostní službu a přemístit nejdůležitější pracovníky do trezoru. Počítače v trezoru nebyly napojeny na celosvětovou síť, protože jediná spolehlivá ochrana proti nepovoleným vniknutím počítačových dobrodruhů je jejich fyzické odstřížení. Agentura „Scio, cur pugnem“ střežila v kritické době před vydáním testů rodinné příslušníky ohrožených pracovníků Nadace. Speciální oddělení „Scio, cur pugnem“ bylo vyhrazeno na kontrašpionáž. „Příliš mnoho lidí se dá zaplatit,“ pomyslel si Tichý při své cestě

po schodech. „A proto jsem tady teď raději sám,“ dodal šeptem.

Prostorná hala s obřím, matně ozářeným emblémem Scia byla dnes opuštěná. Testy byly hotovy, zbývalo je už jen vyhlásit. Zpoza sloupu vystoupil před Tichého malý tloušťík s knírem a kufříkem. Petr jeho pozdrav ignoroval a vstoupil do sluncem jasně osvětlené chodby.

Tloušťík Tichého se supěním dohnal a vemlouvavě promluvil: „Pane Tichý, oba víme, že každý člověk se dá koupit. Záleží pouze na vhodné zvolené nabídce a výši obnosu, že? Mým klientům velmi záleží na tom, abyste byl spokojen, rozumíte? Stačí, když svůj disk na 10 sekund vložíte do tohoto kufříku a vyděláte si půl miliónu euříků. Není to pěkné?“ Tichý mlčel a dál kráčel chodbou. „Dobře, možná by to dalo i tři čtvrtě miliónu euro. Za deset sekund, to máte výdělek jako skandální pop-hvězda a mistr světa v boxu dohromady. Navíc bez rizika. A nezapomínejte, vděk mých klientů vás též nemine.“ Tichý se na muže ani nepodíval a dál mlčel. „Milión euro je má poslední nabídka, a to už je od vás čisté vydřidušství. Víte, za jak dlouho vydělá průměrný člověk milión euro?“ Tichý se zastavil a konečně polohlasem promluvil: „Nechcete bonbón?“ „Ano, jistě, proč ne? Milión euro minus bonbón.“ Tichý s kamennou tváří podal rozrušenému muži Kapsli Pětileté Hibernace a ten ji s úsměvem polknul. „Všude na světě potkáváme hroby nepřipravených,“ dodal na hranici slyšitelnosti Petr směrem ke kácejícímu se muži a pokračoval dál chodbou.

Naši klienti, povzdychl si v duchu Tichý. Kam ta školní mládež spěje... Rodičové však také nejsou žádné nevinné lilie, zvláště pro dobro svých ratolestí jsou schopni všeho. Nestačí, že musím neustále čelit pokusům o vyloupení tajných archivů Nadace, vydírání jejich pracovníků a informačním únikům, teď se mě snad ještě pokusí zabít.

Jakmile si to Petr uvědomil, bles-

kurychle se vrhnul k zemi. Na této chodbě byl příliš snadným terčem pro ostřelovače. Kupodivu neslyšel nikde hvíznout smrtící kulku. Dnešní den mu však připadal příliš důležitý na to, aby se zbytečně vystavil riziku smrti. Rozhodl se tedy k cíli propůjžit prosluněnou chodbou. Teprve teď si uvědomil, jakou může mít disk, který teď vlastnil, pro někoho cenu. Lidstvo začínalo s touhou po zlatě, pokročilo k potištěným papírkům a zatím skončilo u nehmotných informací. Milión euro byla slušná cena. Značka „Scio“ však byla daleko dražší. „Důvěryhodnost a spolehlivost“ bylo zakládajícím heslem Scia, a toto heslo se většinou zaměstnanců dodržovalo stále hůř. Proto tu je „Scio, cur pugnem,“ řekl si Tichý a po zadání číselného kódu razantně otevřel obě křídla těžkých mahagonových dveří na konci chodby. Dost bylo plazení.

V místnosti bylo šero, ostré paprsky slunce jen občas pronikaly zataženými girlandami a vytvářely na stěnách bizarní stíny. Prostoru vévodil objemný počítač s holografickou obrazovkou. Před počítačem, v koženém křesle, seděl sám Vyšší Přední Mozek Nadace. Na měkkém červeném koberci však stál Hugo the Hugh, číslo 3 pražské Infomafie. K Petrově nelibosti mířil Hugo obrazně i fyzicky na hlavu Scia. Hugo řekl temně: „Čekal jsem tě o tři minuty dříve, Tichošlápku. Kde je tvá vyhlášená přesnost?“ Pak přešel k žertovnějšímu tónu: „Předně si u nás odlož, hlavně tu pistolku. Doufám, že pochopíš rychle, co máš dělat. Na stole leží disk, hodně podobný tomu tvému z kuffíku. Ty si sundáš rukavice, strčíš ho do tohohle monstra a stiskneš klávesu „Enter“. Pak ti dám zapomínací bonbónek a ty usneš tiše jako myška. Oba budeme spokojeni, já dostanu svou odměnu a ty ani tady pan Mozek nebudete nic tušit. Tak ať to máme zasebou!“

Tichý upustil pistolu na zem, upřeně se na Huga zadíval a mlčel. „To ti budu muset voddělat šéfa než ti to dojde, ty vomezenej bodyguard!“ zařval najednou Hugo. Na čele se mu objevily krůpěje potu. Tichý stáhl obličej v holestné grimase. Pohrdal hlukem. „Pane Hugo, schválně, kolik je patnáct na druhou?“ ozval se Velký Přední Mozek. Tichý stále mlčel. „625, ty vědátoře. Tichý, já jsem z toho dneska nechtěl udělat masakr, ale nebudu mít jinou možnost. Uvědomte

si, že tahle rovnice nemá víc než jedno řešení a už se ksakru pohněte! Nechci zbytečné zpoždění. I mně na vaší důvěryhodnosti záleží, že?“ Hugo se už silně leskl potem. V místnosti začalo být poněkud dusno.

„Rozvázala se mi tkanička,“ prohlásil nakonec Tichý. Opravdu, jeho černobílá kožená bota byla ostudně rozvázaná. Hugo rychle namířil svou zbraň na Tichého, který se pomalu shýbal ke své botě. Bylo slyšet odjištění Hugovy pistole, které vyplnilo celou místnost. „Já jsem Petr, to je skála, a skála necítí bolest,“ řekl pomalu Tichý a mocně šknul tlustým kobercem. Hugo the Hugh v pádu zařval a stihl vystřelit pouze do stropu. Místnost se zaplnila omítkovým sněhem, který se pomalu snášel dolů. „A ostrov nikdy nepláče,“ dodal Tichý. Výstřel z Hugovy hlučné zbraně mu zjevně neudělal dobře. Z uší mu vytékal pramínek krve, který kapal na Hugovo zpoceně tělo.

Petr stál rozkročen nad bezbranným padouchem. „A nemusíš nic dělat. Opravdu nemusíš nic být. A nemusíš nic mít. A nemusíš nic vědět. Opravdu se nemusíš ničím stát. Ale. Je užitečné pochopit, že oheň pálí, a že když prší, tak je hlína mokrá...“ řekl Tichý a obřadně vložil Hugovi do úst svou třetí, poslední kapsli.

Za chvíli se už po celé republice rozběhly elektrony – neviditelní poslové tak cenných informací – se správným zadáním Národně srovnávacích zkoušek. Netrpělivi studenti se dočkali a jejich mozkové závity se konečně začaly pořádně protáčet. Petr Tichý si konečně sedl do svého pohodlného křesla v tiché pracovně. „Dnes jsem toho slyšel až dost,“ řekl si Tichý a spokojeně usnul.

Zdálo se mu o tom, jak mu Velký Přední Mozek na dálku rozvazuje tkaničku.

Kryštof Kozák

Anglie – Southwell – 1995

Oprázdnicích jsem byla v Anglii (nebo také ve Velké Británii, ve Spojeném království či na Britských ostrovech nebo jak to ještě nazvat). Byla jsem tam sama a bydlela jsem u našich známých. Je to starší manželský pár – June a John Marshallovi, bydlí v malém městečku jménem Southwell, 15 km od Nottinghamu. Byla jsem tam přesně dva týdny.

Nultej den – Cesta

– letěla jsem – na letišti byl zmatek kvůli Rusům – mraky vypadají fakt hezky, hezký pohled na pole – hezky balené jídlo (akorát malej prostor) – dva typický policisté v těch černejch helmách – Marshallovi jsme našli pomocí hlášení „Mr. Marshall, Mr. Marshall, please, appear to information.“ – All right – cesta bílým fordem po dálnici, jak se zdá, jsou všechny dálnice stejné – volant na druhý straně – Nottingham: poznání té ošklivější části (průmysl) – Southwell: všude „typical British buildings“ – všude je to hezky upravený – 11 Monckton drive (Marshallovic hezkej domeček) – cihlovej – každý pokoj má svoji barvu: můj je modrej, koupelna a kuchyň je růžová, jídelna je zelená a obývací hnědej – večere: plno jídla, zeleniny a ovoce. Je to v pytlí, jedí s obrácenou vidličkou a zrovna jsme měli salát, vůbec mi to nešlo – jedí jablko se sýrem, pijí čaj s mlékem – June uvařila „typical British cake“. Nic moc. Je v tom kandovaný ovoce a rozinky.

První den – procházka po Southwell

– southwellská katedrála: hezká a velká – všude docela milí lidé – oběd: žádný teplý jídlo, jenom toast – pěkný hlad – první výstava: nic moc, jen nějaký kýčovitý kytky – všude obchody plný všeho – raining – všude samý cihlový baráky, dokonce i paneláky jsou z cihel, takže cihláky – neustále pijou čaj s mlékem – večere: jedení s vidličkou dolů jsem jakž takž zvládla – malá večerní procházka, potkali jsme pár „teenagers“, jsou úplně stejný jako u nás – nejčastější moje slova: yes, thank you, okay, no, good, beau-

tiful, nice, alright – všechny krámky jsou hrozně roztomilý – všechno v mém pokoji je modré, až se stydím, že mám růžový pyžamo.

Druhej den – návštěva Ollertonu a Davida W.

– po ulicích brzo ráno jezdí chlápek a rozváží mlíko – radnice v Ollertonu: ničím výjimečná, kostel: plnej květin – všichni jsou usměvavý, a když přecházíte, auta samy zastaví a nechají vás přejít (většinou) – ollertonská zřícenina: kamenná a polorozpadlá – muzeum: něco jako u nás – šli jsme na oběd k malíři Davidu Willietovi (sympaťák) – má velkej dům a krásnou starožitnou kuchyň – některý jeho obrazy jsou fakt dobrý a některý moc ne, ale celkově myslím, že je dobrej – u oběda jsem se strašně snažila jíst s obrácenou vidličkou salát a pak jsem si všimla, že i pan Marshall i pan Williet si klidně nabírají jídlo vidličkou nahoru – skamarádila jsem se s jejich kocourem

Tobym (pelichá úplně stejně jako český kočky).

Třetí den – Sudbourn

– malá vesnička, velikej zámek (vypadá jako Trojský zámček), taky je tam muzeum hraček – udělali jsme si piknik: milý – celej den velký vedro (proč sakra sebou mám bundu a svetr?).

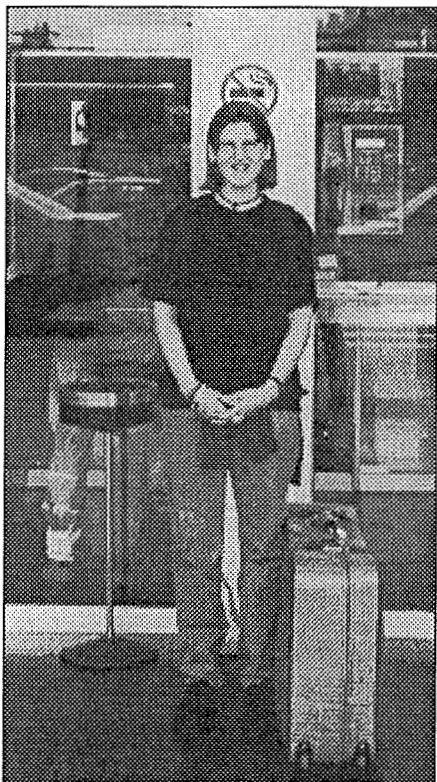
Čtvrtej den – Nottingham

– mám strašně popletený, kde auta jezdí nabo mají jezdit – zaparkovali jsme na obrovitánským parkovišti Park and Ride, odtamtud jezdí dvojpatrový autobusy do centra, vše stojí dohromady jednu libru – seděli jsme nahoře v první řadě – vystoupili jsme u (veliký je slabý slovo) obchodáku Victoria center – zabírá to asi čtyři bloky a koupí se tam všechno od náušnice až po nábytek, dá se tam ujit desítky kilometrů – pořád strašný horko – doma jsme šli s Johnem do krámu Fish and Chips a koupili fishe a chipse: poměrně dost drahý, ale dobrý.

Anglická kočka, letící, spící...

Pátek den – odpočinek

–šly jsme s June nakupovat a kduž jsme se vracely, vůbec jsem se nemohla zorientovat, všude je to stejný – všude stejný cihlový baráky – Angličani oběd vůbec neprožívají, zato večeri trávíš ještě druhý den odpoledne – mají blbý okna, jde otevřít jen malá část

Šestý den – Liverpool I.

– dálnice do Liverpoolu je označená M62 (jestli to někoho zajímá) – předměstí nic moc – viděla jsem ulici, kde byl Cavern Club – šli jsme se kouknout na doky, kam nás už vedly ukazatele „The Beatles Story“ – před krámem hrála hudba, krám je poměrně velký, plný triček, čepic, kalhot, hrníčků atd. s nápisem „The Beatles Story“ – muzeum je taky dost velký – prochází se jakoby dobou: od úplného mládí až po stáří, někde jsou nainstalované i voskové figury – texty doprovázejí fotky, ilustrace, televizní vysílání, kopie nástrojů, lenonky či slavný prsten z filmu Help atd. – je to fakt působivý – všude je spousta racků a to krákání se přidává k hezký atmosféře přístavu – přespalí jsme v hotelu, měla jsem svůj vlastní pokoj č. 14 (myslím, že to byl nejošklivější pokoj v hotelu, ale já si nestěžuju), měl okna zrovna na nějakou zeď – výbava pokoje byla přesto poměrně luxusní: televize a kávovar (na krásu to tomu moc nepřidalo) –

obě jsem zkontrolovala (fungovaly) – debilně dělaná peřina: asi tři vrstvy, když jsem se chtěla obrátit, musela jsem se probudit, neboť to bylo velmi složité.

Sedmý den – Liverpool II.

– rackové krákali, slunce bylo nízko a studeně svítilo, ale já ho neviděla, měla jsem okna na západ – závan čerstvého vzduchu z okna – Liverpool je vlastně pěkně neuklizený a špinavý, ale mně se líbil – i tady stále pijí čaj s mlíkem – šli jsme do Gallery Guide, vypadá trochu jako Louver – pak jsme šli do Nový katedrály (je tam ještě stará, ale ta není tak zajímavá) – zvenku vypadá jako betonová vodárna, ale zevnitř o hodně líp a zajímavěji, dost se mně líbila – no a pak už zase „domů“ – zastavili jsme v nějaký malinký vesnička, všechny domy byly z kamene (důkaz, že je to dost stará vesnice) působilo to studeně – celá ta anglická krajina je odlišná od český, všechno vypadá upraveně, čerstvě a vůbec jinak.

Osmej den – Nottingham

– jela jsem úplně sama – všude bylo plno lidí – ve Victoria Center jsem fakt ušla pěkných pár km. – taky jsem se pokusila o konzervaci s potřeby frázemi (koupila jsem si hamburgera v McDonaldu) a byla jsem pyšná, jak mi to všechno hezky jde – miluju večery: vždycky sedíme na zahradě, čteme si (já se snažím překousat anglický noviny) a mezitím na mě pelichá hezkej kocour.

Devátý den – Rufford Craft Center

– je to velikej park, kde je stará zřeznina a dům, kde jsou výstavy – zjistila jsem, že jsem měla špatně daný film do fotáku, čili se nic nevyfotilo, čili nebudou fotky z Liverpoolu – večer přišel na večeri další malíř jménem David Measures, dost divnej vzhled, ale jinak strašně milej a tak trochu šileneč.

Desátý den – Lincoln

– Lincoln je dost starý městečko na kopci s pěkně velkou a krásnou katedrálou a ještě nějakým hradem – šli jsme po hlavní ulici starýho města, všude miniaturní krámky – lincolnská galerie: působí trochu zmateně – večer návštěva nedaleko bydlící rodiny, seznámila jsem se tam s holkou stejně starou, jmenuje se Johanna, je docela sympatická – hezky jsme si o všem povídaly, byla strašně překvapená, když se dozvěděla, že ve

škole nenosíme uniformy a že máme prázdniny dva měsíce – byla jsem tak rozpovídaná, že jsem jí i vysvětlovala, jaký je tady školství, lidi, spolužáci atd. – docela bych to chtěla slyšet, protože jsem určitě napovídala i pěkný kraviny – její rodina byla milá a otec mi vroucně vyprávěl, že on byl na Slovensku a předváděl, jaký umí slova (chalan, mlieko, počuvaj atd.).

Jedenáctý den – Johannina návštěva

– přijela Johanna, všelijak jsme se procházely a povídaly si, vyměnily jsme si pár frází a slangových slov, jinými slovy pár sprostých slov (její nápad) a povídaly si o rozdílech ČR a GB (v něčem značné, v něčem nepatrné) – Johanna si opsala z anglicko-český gramatiky pomalu všechny fráze a už se se mnou rozloučila po česku, řekla „Ahoj!“ – John se dáva skoro s každým do řeči, začíná to nějak takhle: „Morning, how are you? It's too hot, isn't it?...“ poté následuje „nadávání“ na počasí, kam kdo jde a nakonec mě představí a povídá o tom, že jsem z ČR a co tady dělám, myslím, že polovina Anglie o mně ví (a proč ne ??).

Dvanáctý den – Nottinghamská universita

– byly tam dvě výstavy – první: velké tužkové kresby – divný, takový dřevěný – druhá: legrační sochy – legrační.

Třináctý den – návštěva Measuresových

– jejich domek je hrozně hezkej – pan Measures nám ukázal pár obrazů, prošli jsme zahradou (na stromě mu sedí sova) – povídali jsme si – jeho žena Christin je taky malířka a tak mi taky ukázala svoje obrazy – další vycházka do Fish and Chips – moc jsem toho nesnědla, jen velkou rybu, strašně moc hranolků, rozemlejtej hrášek, tři dortíky a kus melounu a vůbec jsem nebyla přejedlá – večer byl příjemnej, ale už jsem se docela těšila domů.

Čtrnáctý den – odlet

– do Londýna jsem jela jen s June – letiště Heathrow je asi tak pětkrát větší než Ruzyně – byla jsem dost nervózní a docela jsem se bála, jestli vůbec trefím do toho správného letadla – a trefila.

Hanička Třeštíková

„Slunečný kopec“

Intro

Po roce se zase vydala expedice němčinářů z kvinty a sexty na týdenní pobyt do Sonnenbergu a Göttingenu. Vzhledem k tomu, že se mezi nimi nacházel i jeden redaktor PORGazeenu a vzhledem k tomu, že mu Mikiš neprozřetelně půjčil svůj deník, přinášíme „zahraniční“ reportáž.

Info

Již třetím rokem se organizuje výměnný zájezd mezi studenty PORGu a německou třídou. I letos se všichni sešli ve středisku „internationales Haus Sonnenberg“ (v překladu – Slunečný kopec), kde se pět dnů diskutovalo, tentokrát o otázkách feminismu. Šestý a sedmý den jsme strávili v německých rodinách našich „spoludiskutujících“. V květnu přijedou Němci do Prahy, do našich rodin.

Diskutuje se dvakrát denně, ráno a večer, vždy po třech hodinách, odpoledne je volné (stejně jako loni jsme byli na výletech v Goslaru a v St. Andreassbergu, jinak se dělá cokoliv). V Internationales Hausu je k dispozici kulečnickový stůl, „pingpongárna“, malá diskotéka a několik automatů na kávu a colu.

Sázka

Celý týden provázela sázka Mikiše s Nicem a Františkem o 30 DM, že bude Mikiš v Německu mluvit pouze místní řečí. Ten si pak, aby se z toho nezbláznil, vedl deník, takže nechme o tom promluvit přímo jeho:

Začalo to při jedné nesnesitelné hodině češtiny. Z podlého diktátu jsem byl tak naštvaný, že jsem se rozhodl v Sonnenbergu nepromluvit ani slovo česky. Automaticky následovala sázka s Františkem o 10 DM...

...stojíme na hraničním přechodu. Předemnou je týden plný zkoušek ohněm i ledem. Nico si totiž přisadil 20 marek a to už za něco stojí. Takže, ab jetzt...

Berte tuto část jako svědectví, jak těžké může být, když někomu omezíte komunikaci v jeho mateřštině.

... Podle mých předpokladů je první den hrozný. Ale jenom pro mě. Ostatní si alespoň odpočinou od mejch keců. František se snaží, ale odolávám. Snažím se co nejvíce mlčet.

... Zatím se dorozumívám kýváním hlavou a německými frázemi. Je to strašněj pocit, když se ostatní baví a já chci říct něco vtipného k věci. Aspoň se odnaučím tlachat...

Mikiš to měl vážně těžké. Vzpomínám si na okamžiky, kdy přišel k nám do po-

koje a mlčel. V těch chvílích mi ho bylo docela líto, tak jsem s ním mluvil německy, aby si nepřipadal hloupě. Po třech dnech jsem se bál, aby se z něj nestal mlčenlivý Augustinián, ale k jeho cti je třeba říct, že v žádném případě do češtiny nesklouzl. V žádném, kromě dvou zaváhání. Jedno z nich popsal takhle:

...Ve středu ráno jsem skoro prohrál sázku; Nico mě málem dostal.

Hned ráno (ten den jsem ještě nic neře-kl) ke mně přišel a bez oslovení se zeptal: „Jak se máš?“. A já řekl: „do – o – ó...“!

Pro úplnost je třeba dodat, že Mikišovo úsilí bylo dovršeno úspěchem, tedy třiceti markami plus obdivem všech ostatních. Nico a František vzali prohru sportovně a až na malé mučení vítězi sázky dopřáli pocit výhry.

Über alles...

Mnozí Češi mají Německo za jakýsi vzor, ztělesnění demokracie a dokonalé hospodářské politiky Západu. Ale když člověk pronikne aspoň trošku pod povrch místních poměrů (a za ten týden, co jsme tam strávili, to trošičku jde), zjistí, že to v této zemi zas až tak úplně v pořádku není.

Především vztahy mezi bývalými západními a východními Němci nejsou ideální. Ossis, jak se bývalým „dederonům“ přezdívalo (a není to přezdívkou zrovna lichotivá), se netěší příliš velké úctě ze strany lépe situovaných „západáků“. Stejně tak pohrdlivý název pro země bývalé NDR (tedy Dunkeldeutschland = temné Německo) ukazuje, že sjednocením země před sedmi lety zdaleka nekončí „cesta porozumění“.

Pít alkohol se tu může už od šestnácti. Naproti tomu stojí ale vyhláška, že v hospodách musí být pivo dražší než cola. Těžko říct, jak to tady vlastně je.

Dopravní předpisy dodržovali všichni, řidiči jsou v Německu evidentně méně arogantní než u nás. Celkově vzato, není to špatná země (myslím tím, že až se dostaneme na jejich úroveň, můžeme na sebe začít být zatraceně hrdí).

Organizátoři

Organizační tým v Sonnenbergu všechny trochu zklamal. Vedoucí střediska Lore, a vedoucí tématu (nebo co to měl za funkci) Heiko, byli podivní. Vždycky jsme před vlastní diskusí debatovali o tom, jak tu diskusí uděláme, přičemž jsme měli dospět ke stejnému názoru, jako měli organizátoři. Pokud se to nepovedlo, byly problémy, protože Lore a Heiko nechtěli své stanovisko opustit.

Překladatelce se všichni smáli kvůli jejímu jménu (Melitta) a pořád ji zvali na kávu. Ale ona to brala dobře.

Nico byl celý týden fajn, jenom na jeho konci vybuchl. Naštval se na nás (že všechno kritizujeme, že se málo kontaktujeme s Němci atd.), nazval nás arogantními a z pohodlnými a do odjezdu na nás prakticky nepromluvil. V Praze jsme si to pak ještě vysvětlili. Jako obvykle měl v něčem pravdu, ale... Na druhé straně náš druhý doprovod, p. prof. Honza Udatný, nás celý týden snášel dobře a pobyt nám velmi zpříjemnil. Danke.

Jinak ovšem musím vyjádřit svůj vděk celému kolektivu organizátorů (Lore počinaje, Nicem konče) za nemalé úsilí věnované přípravě tohoto setkání.

Diskuse

Alle Diskussionen waren total Scheiße (upřímný, leč pro svou vulgárnost nepřeložitelný názor na diskuse). *Zkrátka většina diskusí byla ještě horší než krájení koláče. Až čtvrté diskuse byla konečně o tom, proč jsme do Sonnenbergu přijeli – otázky sexu (!?! – Přemek). Na ně jsme prozřetelně prosadili rozdělení do menších skupinek, kde se dalo o 200 % lépe debatovat. Pro mě byla tato část skutečným psychickým odpočinkem, za což chci poděkovat svým kolegům – Krátovi, Sylvii, Vendule, Janě a v neposlední řadě opět Honzovi Udatnému.*

Taky naše debata o sexu byla zajímavá. Vyprovokoval jsem hádku, když jsem řekl, že na otázku své přítelkyně „Poprvé mě to bolelo, co mám dělat...?“ bych odpověděl: „Ale stálo to za to, ne?“, (sanožřejmě jsem to myslel jako vtip. Němky s Češkama se pak dost dlouho hádaly.

K mému překvapení byli mladí Němci pruděrnější a mnohem méně otevření než my. Nicméně, někdy to bylo i zajímavé.

Přesto jsem z diskusí dostával pomalu deprese. Já taky. Dokonalá relaxace přicházela vždycky, když jsem si tady mohl zahrát na klavír. Ten byl sice rozladěnej, ale přesto se mi hrálo naprosto fantasticky. Já už bohužel po pětileté pauze nejsem schopen odreagovat se hrou na klavír, tak mi hodně pomáhal stolní tenis (hrát sedm hodin bez přestávky, to bylo něco!) a místy kulečnick.

Vztahy

Nico i ostatní Němci nás často kritizovali za to, že se s nimi málo kontaktujeme. „Scheiße, kdy už pochopíte, že není žádná sranda se s někým seznamovat naší němčinou?!“, říkal jsem si nejednou.

a to kolem

Naštěstí Němci to pochopili docela brzo a o seznamování se starali hlavně oni. Nakonec to bylo velmi dobré a já za sebe můžu říct, že jsem se letos seznámil líp a s více Němci, než loni (akorát, že mě štvě moje jméno: absolutně nikdo ho nemůže tady vyslovit, což v důsledku znamená, že nevědí, kdo vlastně jsem). Mönsch Pršemyšl. Kromě těchto vztahů jsme měli také jiné:

Odpoledne – příprava na internazionaler Abend. Když ke mně Ella přišla a zeptala se, jestli bych jí nedoprovázel na klavír při „Let it be“, a k tomu se na mě usmála, vysoukal jsem ze sebe najednou tak plynulou němčinu, až jsem sám sebe málem „sbalil“. Navíceno, zpívá nádherně (opravdu nádherně, i ona byla krásná – možná proto, že to byla Chorvatka a žánrná Němka). Jak tam tak před tím uchváceným publikem stála ve světle, uvědomil jsem si svůj věk a atraktivitu a sofort jsem vystřízlivěl... když jsem byl už v Göttingenu v rodině, zase hráli v rádiu Let it be. Znovu jsem si na ni vzpomněl. Né!!!

Kráta měl přesně opačný problém – od třetího dne ho s buldočí vytrvalostí pronásledovala atraktivní Carmen. Určitě mu to taky pomohlo z hlediska němčiny (a mně taky – Honza nechtěl, abych ho s ní nechával samotného, tak jsem byl nucen mluvit a mluvit), ale jinak se asi příjemně necítil. Nakonec však tlaku odolal. Prý.

Velmi zajímavé bylo seznamovat se lidmi v roli upíra. Abych to vysvětlil: organizovala se zkrátka taková hra na

upíra. Úkolem upíra bylo „vysát“ všechny lidi v okolí, na což měl ony čtyři dny pobytu. Protože se však po první dva dny oficiální upír (Tereza) neprojevoval, rozhodli jsme se to trochu rozhoupat. *Zkrátka jsme se s Krátou, Přemkem a Michalem rozhodli, že to vezmeme do svých rukou. Rozdělili jsme si oběti. Mně připadlo vysát Italku (Federika – německá studentka původem odněkud z Apenin). Zdráhal jsem se, ale pak jsem se vydal do sklepního baru navázat kontakt. Zůstalo to ale jenom u billiardu, dokonce jsem se i bavil! Ona se ale nechtěla hnout z toho baru, tak jsem to vzdal. Chudák Mikiš pořád ještě trpí profesionální deformací – občas můžete zahlédnout, jak cení špičky.*

Zhodnocení

Přestože jsem se to nedával vždycky najevo, nakonec se mi to dost líbilo. Moje Gastfamilie byla skvělá – *moje taky; rodiče Richyho, u kterého jsem bydlel, žili sice odděleně, ale nakonec jsem se setkal s oběma. Matka skvěle vařila (vůbec, jídlo mi chutnalo víc než loni, bylo opravdu vynikající). Otec nebyl vůbec typický Němec (narozdíl od matky). Byl usměvavý, ospalý a měl v sobě pořád asi deci ethanolu. Byla s ním sranda. Když v Čechách někdo řekne, že má otce alkoholika, ostatní ho hned litují a chtějí by ho sofort zašikovat do „děčáku“. Richard říká, že s otcem je vždy sranda...*

Zkrátka rodiny byly skvělé, pobyt v Göttingenu taky. Diskuse nestály za moc. To věčné psychologizování, ty věč-

né otázky: „Jaký jste z toho měli pocit, když jste o tom mluvili?“, ta věčná snaha najít za každou blbostí něco hlubokého – to mě hrozně, HROZNĚ štválo. *Das war wirklich beschissen.* Jo. Ale co se týče němčiny – HODNĚ TO POMOHLA, TAKŽE CESTA SPLNILA podle mého názoru SVŮJ ÚČEL.

Rada pro další generace návštěvníků: když přežijete koláže, přežijete všechno. Celkově vzato: zvládnuto.

Zvládnuto.

Outro

Je zase pondělí, devět hodin dopoledne. Studené zimní slunce svítí na stejné lidi, kteří přijeli do Německa z Prahy. Nastupují do malého dopravního prostředku a ohlížejí se. Na ně se s úsměvem dívají lidé, kterým před týdnem byli ještě zcela lhostejní. Všichni se snaží vzpomínat pouze na to dobré, co jim týden přinesl. Otvírá se brána a český autobus, který má na boku prstem do prachu napsáno víceznačně „Mönsch Prag“, odjíždí.

Chť nechtě jsme zasáhli do několika životů a někdo zasáhl do životů našich. Tschüß im Mai!

Přemysl Matějček, Michal Doležal

P. S. Chci poděkovat všem, kteří se zájezdu do Sonnenbergu zúčastnili, za příjemnější pobyt. Speciální poděkování patří Mikišovi za důvěru, kterou mi projevily poskytnutím svého deníku. Danke.

Přemek

□

Poznáváte Nica?

Magie

aneb kam mne dovedlo studium fyziky

Představme si naši Zeměkouli. Je obrovská, těžká a řítí se vesmírem téměř nepředstavitelnou rychlostí. Od Slunce je vzdálena nějakých 150 000 000 kilometrů. Aniž by byla připoutána na řetěze nebo upevněna na nějaké tyči, udrží Slunce Zemi na eliptické dráze, a navíc ho to zřejmě vůbec nevyčerpává. Nebo taková raketa. Musí letět rychlostí 11,2 km/s, aby se od Země vůbec dokázala urvat. A Země? Ta si toho ani nevšimne. No a co - to je přece normální gravitační síla.

Ale. Umíme toho o gravitaci říci hodně, ještě více toho umíme spočítat, ale nikdo doopravdy neví, co to gravitace je, proč vzniká, ani jak se šíří. Jak Slunce a Země na 150 milionů kilometrů poznají, že se mají přitahovat, a jak to potom udělají?

Bohužel podobně je tomu tak i s magnetismem. Jak to ty malé blboučké magnety vědí, že se mají přitáhnout? Jak to dělají? Proč to dělají? Co z toho mají?

Fyzikové vymysleli na vysvětlení takových případů pojem, kterému říkají „pole“. Každá hmotná částice kolem sebe vytváří gravitační pole, v závislosti na své hmotnosti. Magnety kolem sebe vytvářejí magnetické pole. Částice, která vstoupí do pole druhé částice, je tímto polem ovlivňována. Jak prostě. Co to ale je to pole? Jak se liší prostor s polem od prostoru bez pole? Co v poli způsobuje přitahování? Kolik energie, jestli vůbec nějaká, se spotřebuje na vytvoření pole? Bližším rozбором člověk zjistí, že pole je pouze pokusem odsunout základní nepochopitelnost síly o krok dál.

Zatím nejlepší vysvětlení pojmu „síla“ paradoxně podává kasovní trháč Hvězdné války. Moudrý Obiwan Kenoby učí mladého Luka Skywalker, že

„síla“ je všude, je potřeba ji jen objevit. „A nezapomeň, Luku, Síla je s tebou!“

Je poněkud depresivní, jak se moderní věda věnuje pouze důsledkům působení základních sil a ne silám samotným. Vznikají tak složité konstrukce a vzorce, které jsou ve své podstatě směšné, i když jsou v praxi většinou velmi užitečné. Je však poněkud neveselé, musí-li se člověk tyto složité konstrukce učit, i když vlastně nechápe podstatu věci. Trochu to připomíná učení se nazpaměť v neznámém jazyce.

Zarážející zůstává, proč fyzikové nesnáší magii a vůbec řeči o ní. Magie používá podobné metody - neptá se po příčinách, zajímají ji výsledky, a dokonce též pracuje s experimentem a dokonce i s polem. Bioenergie se dá nejnásadněji představit tak, že člověk kolem sebe vytváří jakési pole (auru).

Když umí pole vytvářet kamen a magnet, proč by nemohl člověk? V rámci tohoto pole pak člověk může „nadálku“ silou působit na své okolí. Nedělá náhodou to samé také Slunce, Země i Měsíc?

V magii se též velmi často hovoří o tzv. „astrálu“.

Astrál prostupuje celým naším světem a ovlivňuje fyzické a duševní dění. Proč by to nemohlo být nějaké fyzikální pole třetího druhu?

Když existuje pole, které ovlivňuje hmotu,

proč by nemohlo být pole, které ovlivňuje psychiku? Proč by planety měly vytvářet jen gravitační pole, a ne také pole, ovlivňující naši psychiku? Astrologové, kupře-

du! Moderní fyzika existenci člověka nikdy nebrala moc na vědomí.

Astronomové například většinou zuřivě nenávidí astrology - myslí si totiž, že jejich gravitační síla je méně záhadná, než síly, se kterými pracují astrologové. Ne, gravitace je pouze viditelnější a změřitelnější. Jen to dává astronomům jejich pocit klidu, bezpečí a jistoty. Navíc už Herakleitos nám říká, že „to, co není vidět, je vidět víc, než to, co vidět je.“

Možná si však fyzikové dobře uvědomují, na jak tenkém ledě tak obratně bruslí, a tak se obrňují složitou matematikou a vzorci, které vyjadřují věci lidskou myslí nepředstavitelné, a tudíž těžko zpochybnitelné.

Jedno je ale jisté - ještě před dvěma roky jsem si ze svého bratra, který se v tu dobu hodně o magii zajímal, dělal legraci. Vyvolávání démonů pomocí magických tyčinek! Předfíkávání latinských zaříkad! Rituální obřady v kápích! Voo-doo panáček! Kouzelné kameny! Cha cha cha!

Byl jsem teď nucen trochu přehodnotit své stanovisko, protože to bych si teď musel dělat stejnou legraci i z fyziky. Je to tedy spíš „na tváři lehký smích, hluboký v srdci žal“. Na druhou stranu máme ale vlastně štěstí, že je svět složitější, než by si jej většina vědců představovala. V příliš jednoduchém světě bychom se totiž asi nudili. Nebylo by se na co ptát, což v tomto světě bohudík (bohužel?) nehrozí.

Kryštof Kozák

